

BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE RAAD

GEWONE ZITTING 1994-1995

14 DECEMBER 1994

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

betreffende de openbaarheid van bestuur

Memorie van toelichting

I. Algemene uiteenzetting

Onze grondwet is sinds de jongste herziening verrijkt met een artikel 32 dat de openbaarheid van bestuur als algemeen principe invoert.

Het artikel, dat werd gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 29 juni 1993, luidt als volgt :

“Eenieder heeft het recht elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de regel bedoeld in artikel 26bis (artikel 134 G.G.W.).”

Wanneer dit artikel in werking zal zijn getreden (krachtens de overgangsbepaling zal dit gebeuren op 1 januari 1995), geldt voor alle overheden de verplichting tegemoet te komen aan de algemeen geldende principes inzake passieve openbaarheid die in het artikel zijn vervat.

De inwerkingtreding van artikel 32 G.G.W. werd ingesteld door middel van een overgangsbepaling om de wetgever en de decreet- en ordonnantiegevers de tijd te geven een regeling vast te stellen met de modaliteiten van en de uitzonderingen op dit grondrecht. Wanneer op 1 januari 1995 geen dergelijke regeling van kracht zou zijn, speelt artikel 32 ongemoduleerd.

Reeds in 1991 voerden het Waalse en het Brusselse Gewest een regeling in op het vlak van de milieu-informatie.

CONSEIL DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

SESSION ORDINAIRE 1994-1995

14 DECEMBRE 1994

PROJET D'ORDONNANCE

relatif à la publicité de l'administration

Exposé des motifs

I. Exposé général

Notre Constitution s'est enrichie lors de la dernière révision d'un article 32 qui érige la publicité de l'administration en principe fondamental.

Cet article qui a été publié au *Moniteur Belge* du 29 juin 1993 est libellé comme suit :

“Chacun a le droit de consulter ou de se faire remettre copie de chaque document administratif sauf dans les cas et conditions fixés par la loi, le décret ou la règle visée à l'article 26bis (article 134 Cst. Coord).”

Quand cet article sera entré en vigueur (en vertu de la disposition transitoire, ceci aura lieu le 1er janvier 1995), toutes les autorités auront l'obligation de respecter les principes fondamentaux en matière de publicité passive repris dans l'article.

On a en effet reporté l'entrée en vigueur de l'article 32 Cst. Coord. par le biais d'une disposition transitoire afin de laisser au législateur et aux pouvoirs décrets et ordonnants le temps d'arrêter les modalités et les exceptions. A défaut de réglementation au 1er janvier 1995, l'article 32 s'applique tel quel.

Déjà en 1991, la Région wallonne ainsi que la Région Bruxelloise ont introduit une réglementation sur le plan de

Zij gaven daarmee uitvoering aan de E.G.-richtlijn van 7 juni 1990 inzake de vrije toegang tot milieu-informatie. Deze richtlijn stelde de positiefrechtelijke verplichting in om de openbaarheid op het vlak van het leefmilieu tegen 31 december 1992 afdwingbaar te maken in het interne recht.

De Vlaamse Gemeenschap zette een stap verder en keurde een decreet goed over de openbaarheid van bestuursdocumenten in alle materies die onder haar bevoegdheid vallen (Decreet van de Vlaamse Raad van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse Executieve; B.S., 27 november 1991).

En recent voerde de federale wetgever de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur in (B.S., 30 juni 1994; in werking getreden op 1 juli 1994). Deze wet organiseert de actieve en de passieve openbaarheid van bestuur in de federale besturen en bepaalt de voorwaarden waaronder de burger het recht op openbaarheid ten aanzien van de federale overheid kan doen gelden. Daarnaast bevat de wet bepalingen welke op alle administratieve overheden toepasselijk zijn, ongeacht of zij behoren tot het federale niveau, het gemeenschaps-of gewestniveau, het provinciaal of gemeentelijk niveau.

Die bepalingen voorzien in uitzonderingen op het recht op raadpleging en afschrift van bestuursdocumenten op gronden die een materie betreffen waarvoor de federale overheid bevoegd is. Dit is noodzakelijk om de bescherming te waarborgen van belangen waarvoor de federale overheid verantwoordelijk is, zoals bijvoorbeeld de privacy, de handhaving van de openbare orde, de opsporing en vervolging van strafbare feiten, het commercieel of industrieel geheim...

Ook op Gewest- en Gemeenschapsniveau moet wetgevend worden opgetreden.

Bij het waarborgen van een grondrecht en het eventueel stellen van beperkingen daarop, mag de wetgever zich om geen enkele reden bemoeien met aangelegenheden waarvoor de Gemeenschappen en de Gewesten krachtens de Grondwet of krachtens de bijzondere wet der instellingen bevoegd zijn. Zelfs al bevestigt de gewone wet daarbij het fundamentele van een bepaald recht en al pretendeert zij voor de eerbiediging van dat recht te zorgen, kan zij geen regels uitvaardigen die de uitoefening door de Gemeenschappen en Gewesten van de bevoegdheden, hen toegekend krachtens de Grondwet of de bijzondere wet betreffende de hervorming der instellingen, zouden begrenzen.

Derhalve is het noodzakelijk dat ook het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een regeling omtrent deze materie invoert. Deze regeling moet zoveel mogelijk gelijklopend zijn met de reeds bestaande regelingen. De burger zou immers niet begrijpen waarom hij bij de ene overheid wel en bij de andere niet beschikt over inzagerecht ten aanzien van bestuurs-

l'information relative à l'environnement. Elles exécutent ainsi la directive européenne du 7 juin 1990 concernant la liberté d'accès à l'information en matière d'environnement. Cette directive instaure l'obligation de droit positif d'imposer pour le 31 décembre 1992 dans le droit interne la publicité dans le domaine de l'environnement.

La Communauté Flamande est encore allée plus loin et a approuvé un décret relatif à la publicité des documents administratifs dans toutes les matières qui relèvent de sa compétence (Décret du Conseil Flamand du 23 octobre 1991 relatif à la publicité des documents administratifs dans les services et établissements de l'Exécutif Flamand; M.B., du 27 novembre 1991).

Sur le plan fédéral, il y a la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration (M.B. du 30 juin 1994; entrée en vigueur le 1er juillet 1994). Cette loi organise la publicité active et passive dans les administrations fédérales et détermine les conditions dans lesquelles le citoyen peut faire valoir le droit à la publicité à l'égard de l'autorité fédérale. La loi comporte des dispositions qui sont applicables à toutes les autorités administratives qu'elles soient du niveau fédéral, communautaire, régional, provincial ou communal.

Ces dispositions prévoient des exceptions au droit de consultation ainsi qu'à celui d'obtenir copie de documents administratifs pour des motifs qui ont trait à une matière pour laquelle l'autorité fédérale est compétente. Ceci est nécessaire afin de garantir la protection d'intérêts pour lesquels l'autorité fédérale est responsable, comme par ex. la protection de la vie privée, le maintien de l'ordre public, la recherche et la poursuite des faits punissables, le secret commercial ou industriel...

Par conséquent, il faut légiférer tant sur le plan régional que communautaire.

Dans la mesure où la garantie d'un droit fondamental et les limitations qui peuvent y être apportées intéressent des matières dans lesquelles les Communautés et les Régions sont compétentes, le législateur ne peut s'immiscer dans l'exercice de ces compétences pour quelque motif que ce soit. La loi ordinaire, même en affirmant le caractère fondamental d'un droit et en prétendant en assurer le respect, ne peut édicter des règles qui conditionneraient l'exercice par les Communautés et Régions des compétences qui leur appartiennent en vertu de la Constitution ou en vertu de la loi spéciale de réformes institutionnelles.

Par conséquent, il est nécessaire que la Région de Bruxelles-Capitale légifère en la matière. Cette réglementation doit être le plus possible équivalente aux réglementations déjà existantes. Le citoyen ne comprendrait pas pourquoi il dispose auprès d'une autorité et pas auprès d'une autre d'un droit de regard sur les documents administratifs ou pourquoi

documenten of waarom bij de ene overheid deze en bij de ander gene principes gelden voor het bekomen van inzage of afschrift.

Om het algemeen principe van openbaarheid te realiseren in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voorziet het ontwerp van deze ordonnantie twee luiken : de openbaarheid op initiatief van het bestuur of de zogenaamde actieve openbaarheid en de openbaarheid op verzoek van de bestuurde of de zogenaamde passieve openbaarheid.

Het luik "actieve openbaarheid" wil de aanzet geven tot een beter uitgebouwd informatiebeleid vanwege de Brusselse instellingen.

Het luik "passieve openbaarheid" bepaalt de modaliteiten met betrekking tot het algemeen recht op inzage, kopie en uitleg ten aanzien van de bestuursdocumenten : de aanvraag, de termijnen, de beroepsprocedure. Tevens bevat het bepalingen met betrekking tot de uitzonderingsgronden die toelaten om van de algemene openbaarheidsregel af te wijken. Dit om andere fundamentele belangen te beschermen.

II. Toelichting bij de artikelen

Artikelen 1, 2 en 3

Deze artikelen bepalen het werkingsgebied en de begrippen nodig om de tekst te begrijpen.

Overeenkomstig het advies van de Raad van State wordt een onderscheid gemaakt tussen de gewestelijke en de niet-gewestelijke administratieve overheden. Met de gewestelijke administratieve overheden worden gelijkgesteld de verenigingen van gemeenten die zijn onderworpen aan het administratief toezicht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

In het algemeen gesproken wordt onder administratieve overheid verstaan : iedere overheid waarvan de akten en reglementen het onderwerp kunnen uitmaken van een beroep bij de Raad van State.

Artikel 4

De betrokken administratieve overheden hebben een plicht tot actieve openbaarheid van bestuur. Zij moeten uit eigen beweging, en dit zonder propaganda te voeren voor de politieke verantwoordelijken, objectieve en volledige informatie verstrekken aan de bevolking.

Essentieel voor een toegankelijke administratie is dat het publiek weet welke dienst en welk personeelslid bevoegd is voor een bepaalde materie zonder eerst een lange zoektocht te moeten ondernemen. Bijgevolg worden de administratieve overheden verplicht een "wegwijdsdocument" te publiceren

il existe différentes modalités pour obtenir la consultation ou la copie de documents auprès de différentes autorités.

Pour mettre en oeuvre le droit fondamental de la transparence au sein de la Région de Bruxelles-Capitale, le projet d'ordonnance prévoit deux volets : la transparence à l'initiative de l'administration ou la publicité active et la transparence sur demande de l'administré ou la publicité passive.

La publicité active mettra plutôt l'accent sur le développement d'une politique d'information mieux structurée de la part des institutions bruxelloises.

La publicité passive fixe les modalités du droit qu'a chaque citoyen de consulter les documents administratifs, d'en recevoir une copie ou d'obtenir des explications à leur sujet : la demande, les délais, les procédures de recours. Il arrive cependant qu'il faille renoncer au principe de la publicité de tous les documents administratifs pour protéger d'autres intérêts fondamentaux.

II. Commentaire des articles

Articles 1, 2 et 3

Ces articles définissent le champ d'application et les termes nécessaires à la compréhension du texte.

Conformément à l'avis du Conseil d'Etat une distinction est faite entre les autorités administratives régionales et non-régionales. Aux administrations régionales sont assimilées les intercommunales qui sont soumises à la tutelle administrative de la Région de Bruxelles-Capitale.

En général, il est entendu par autorité administrative : chaque autorité dont les actes et règlements peuvent être l'objet d'un recours au Conseil d'Etat.

Article 4

Les autorités administratives concernées sont tenues à la publicité active de l'administration. Elles doivent de leur propre initiative, et cela sans faire de propagande pour les responsables politiques, fournir des informations objectives et complètes à la population.

Il est essentiel pour une administration accessible que le public sache de quel service et de quel agent relève une matière déterminée sans pour cela devoir entamer une longue recherche. Les autorités administratives sont par conséquent obligées de publier un "guide" et de le fournir à quiconque

en te bezorgen aan al wie erom vraagt. Dit document bevat een omschrijving van de bevoegdheden en de interne organisatie, evenals voor het publiek nuttige gegevens, zoals bijvoorbeeld de openingsuren van de voor het publiek toegankelijke instellingen.

Het aanrekenen van een vergoeding is geenszins een verplichting, doch een loutere mogelijkheid.

Artikel 5

De verplichting tot het nominatief vermelden van een bepaald personeelslid dat meer inlichtingen kan verschaffen over een dossier, doet geen afbreuk aan de theorie van de aansprakelijkheid van het orgaan.

Er wordt een wettelijk karakter gegeven aan de verplichting de gegevens te verstrekken betreffende de persoon die meer inlichtingen kan geven over een dossier. Deze gegevens volstaan om de desbetreffende persoon te localiseren.

Artikel 6

Ten slotte wordt de verplichting opgelegd de beroepsmogelijkheden te vermelden ten aanzien van beslissingen die de bestuurde individueel raken. Dit op een wijze dat de betrokkene weet bij welke instanties, met vermelding van adres, hij welke soorten van beroep kan instellen. Wanneer aan deze bepaling niet is voldaan, zal de termijn voor het instellen van het beroep niet ingaan. De bedoelde beroepsmogelijkheden zijn onder meer deze voorzien voor het College van Stedebouw overeenkomstig artikel 129 van de ordonnantie van 29 augustus 1991 houdende organisatie van de planning en de Stedebouw, voor de raden van beroep inzake tuchtregeling in overeenstemming met artikel 88 van het koninklijk besluit van 2 oktober 1937.

Artikel 7

Dit artikel concretiseert het recht op raadpleging en op afschrift van een bestuursdocument, zoals bepaald in het nieuwe artikel 32 G.G.W. Het stelt als algemeen principe dat alle bestuursdocumenten openbaar zijn.

Elke bestuurde, individuele persoon, organisatie of vereniging, heeft recht op de openbaarheid van bestuursdocumenten. Een belang, in de zin van het belang vereist voor de ontvankelijkheid van een verzoekschrift tot vernietiging bij de Raad van State, is enkel vereist voor documenten van persoonlijke aard, zoals gedefinieerd in artikel 3, 3°. Behalve voor deze documenten gaat het dus niet om een recht dat betrekking heeft op stukken of dossiers waarbij een bestuurde rechtstreeks betrokken is doordat er een bijzondere band of belang bestaat.

en fait la demande. Ce guide contient une description des compétences et de l'organisation du fonctionnement, ainsi que toutes les données qui sont utiles au public, par exemple les heures d'ouverture des services accessibles au public.

La réclamation d'une rétribution n'est nullement une obligation, mais une simple possibilité.

Article 5

L'obligation de mentionner nominativement un membre du personnel qui peut donner plus de renseignements sur un dossier, ne change en rien la théorie de la responsabilité de l'organe.

Il est donné un caractère légal à l'obligation d'indiquer les données concernant la personne qui peut donner de plus amples informations sur un dossier. Ces données suffisent à localiser la personne concernée.

Article 6

Enfin est imposée l'obligation de mentionner les possibilités de recours à l'égard de décisions qui touchent individuellement l'administré. Ceci doit se faire d'une manière qui permet à l'intéressé de savoir auprès de quelles instances, avec mention de l'adresse, il peut introduire quels types de recours. Dans le cas où cette disposition n'est pas respectée, le délai pour introduire le recours ne prendra pas cours. Les recours visés sont notamment ceux prévus devant le Collège d'urbanisme conformément à l'article 129 de l'ordonnance du 29 août 1991 organique de la planification et de l'urbanisme, devant les chambres de recours en matière disciplinaire conformément à l'article 88 de l'arrêté royal du 2 octobre 1937.

Article 7

Cet article concrétise le droit de consulter et d'obtenir une copie d'un document administratif, comme le prévoit le nouvel article 32 de la constitution coordonnée. Il fixe comme principe général que tous les documents administratifs sont publics.

Tout administré, personne individuelle, organisation ou association a droit à la publicité des documents administratifs. Un intérêt, dans le sens de l'intérêt exigé pour la recevabilité de la requête en annulation auprès du Conseil d'Etat, est seulement exigé pour les documents de nature personnelle, tels que définis à l'article 3, 3°. Excepté pour ces documents il ne s'agit donc pas d'un droit qui a trait à des pièces ou à des dossiers dans lesquels un administré est directement impliqué parce qu'il existe un lien particulier ou un intérêt.

Het feit dat in een document de naam van één of meer personen wordt vermeld, is niet voldoende om het te beschouwen als een document van persoonlijke aard; vereist is dat het document een beoordeling of een waardeoordeel bevat over een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon of de beschrijving van een gedrag waarvan de ruchtbaarmaking hem nadeel kan berokkenen.

Ook voor documenten van persoonlijke aard gelden de uitzonderingsgronden bepaald in artikel 9. De verzoeker heeft naast het "inzagerecht" (waarbij hij ter plaatse de documenten gaat inkijken en er eventueel afschrift van neemt) en het "mededelingsrecht" (waarbij hij mag vragen dat hem afschrift wordt overgemaakt), het recht toelichting te krijgen bij de bestuursdocumenten. Deze toelichting is veelal nodig omwille van de administratieve taal of de techniciteit van de stukken.

Artikel 8

Dit artikel legt de procedure vast voor het indienen en behandelen van een aanvraag tot inzage, uitleg of afschrift. De procedure is zo eenvoudig mogelijk. De aanvraag moet schriftelijk, dit met het oog op de bewijskracht en omwille van praktische redenen. Ook aan telefonische vragen kan gevolg worden gegeven, doch in dat geval wordt de toepassing van de beroepsprocedure niet gegarandeerd. De aanvraag kan per brief gebeuren of kan ter plaatse schriftelijk worden gedaan.

Doorverwijzing van de aanvrager die zijn aanvraag richt tot een dienst die niet over een bepaald document beschikt is verplicht, ook wanneer de bevoegde overheid niet behoort tot de instellingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het is belangrijk in het kader van de beroepsprocedure dat de aanvragen tot inzage geregistreerd worden. De datum van registratie is immers het vertrekpunt van de termijn waarbinnen de dienst de aanvraag positief of negatief kan beoordelen. Daarom wordt het houden van een (geïnformateerd) register waarin de aanvragen op datum van ontvangst worden opgetekend verplicht gesteld.

Artikel 9

Dit artikel geeft aan wanneer de openbaarheidsverplichting niet geldt. Het belang van de openbaarheid kan immers in conflict komen met andere fundamentele belangen. De bescherming van deze belangen kan een beperking van de openbaarheid rechtvaardigen. De verplichting tot het verstrekken van informatie en openbaar maken van bestuursdocumenten geldt derhalve niet absoluut.

De administratieve overheid moet inderdaad voor elke aanvraag het belang van de openbaarheid afwegen tegen het belang beschermd door de uitzonderingsgrond. Anders

Le fait qu'un document mentionne le nom d'une ou plusieurs personnes n'est pas suffisant pour qu'il soit un document nominatif; il est nécessaire que le document porte une appréciation ou un jugement de valeur sur une personne physique nommément désignée ou facilement identifiable, ou incluant la description d'un comportement dont la divulgation pourrait lui porter préjudice.

Les motifs d'exception fixés à l'article 9 valent également pour les documents nominatifs. Le demandeur a le "droit de regard" (lui permettant de consulter des documents sur place et d'en prendre copie), le "droit de communication" (lui permettant de demander qu'une copie lui soit envoyée), et également le droit d'obtenir des explications concernant les documents administratifs. La publicité sans explications resterait sinon lettre morte en raison du caractère administratif du langage utilisé ou de la technicité des documents.

Article 8

Cet article fixe la procédure pour l'introduction et le traitement d'une demande de consultation, d'explication ou d'obtention d'une copie. La procédure est aussi simple que possible. La demande doit être introduite par écrit, afin d'en assurer la force probante et pour des raisons d'ordre pratique. Ceci n'empêche pas qu'il soit également donné suite à des demandes téléphoniques, mais dans ce cas, l'applicabilité de la procédure de recours ne peut pas être garantie. La demande peut être adressée par lettre ou se faire par écrit sur place.

Le renvoi du demandeur qui a adressé sa demande à un service qui ne dispose pas d'un document déterminé est rendu obligatoire, même si l'autorité compétente ne fait pas partie des institutions de la Région de Bruxelles-Capitale.

Dans le cadre de la procédure de recours, il importe que les demandes de consultation soient enregistrées. La date d'enregistrement constitue en effet le point de départ du délai dans lequel le service peut apprécier positivement ou négativement la demande. C'est pourquoi la tenue d'un registre (informatisé) dans lequel les demandes sont consignées par date de réception est rendue obligatoire.

Article 9

Cet article précise les cas dans lesquels l'obligation de publicité ne s'applique pas. L'importance de la publicité peut en effet entrer en conflit avec d'autres intérêts fondamentaux. La protection de ces intérêts peut justifier une restriction de la publicité. L'obligation de donner des informations et de rendre public des documents administratifs n'a donc pas de caractère absolu.

En effet, l'autorité administrative doit pour chaque demande contrebalancer l'intérêt de la publicité et l'intérêt protégé par le motif d'exception. Autrement dit, les motifs

gezegd, de uitzonderingsgronden hebben een relatief karakter. Het volstaat niet dat met de openbaarmaking een in dit artikel bedoeld belang gemoeid is opdat de overheid automatisch ontheven is van de verplichtingen de informatie te verstrekken of bestuursdocumenten openbaar te maken. De openbaarmaking mag slechts achterwege blijven wanneer het belang van de openbaarheid niet opweegt tegen de schade die door de openbaarmaking aan de andere genoemde fundamentele belangen zou kunnen worden toegebracht. Aan de toepassing van een uitzonderingsgrond moet dus steeds een belangenafweging ten grondslag liggen.

De opsomming van de uitzonderingsgronden is limitatief. De uitzonderingsgronden dienen restrictief te worden geïnterpreteerd. Een onderscheid moet worden gemaakt tussen de uitzonderingsgronden die gelden voor de gewestelijke en niet-gewestelijke administratieve overheden (art. 9, §§1 en 2) en deze die enkel gelden voor de gewestelijke administratieve overheden (art. 9, §3). De uitzonderingsgronden van artikel 9, §§1 en 2 hebben bovendien een verplicht karakter, terwijl deze van §3 facultatief zijn.

Het verplicht karakter van artikel 9, §§ 1 en 2 bestaat hierin dat de overheid de aanvraag moet afwijzen wanneer zij, na het belang beschermd door de uitzonderingsgrond te hebben afgewogen aan het belang van de openbaarheid, heeft vastgesteld dat de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van het betrokken belang. De uitzonderingsgronden van § 3 beschermen minder fundamentele belangen dan deze van de vorige leden. Bijgevolg stelt de ordonnantie in deze gevallen geen verplichting in om de openbaarheid te weigeren, doch krijgt de gewestelijke administratieve overheid daartoe de mogelijkheid wanneer zij, steeds na afweging van de betrokken belangen, van oordeel is dat in concreto de openbaarmaking achterwege moet blijven. Deze uitzonderingsgronden zijn erop gericht te beletten dat een geheim, parallel circuit ontstaat van informele adviezen, omdat de adviesgevers niet willen dat hun identiteit of hun mening openbaar bekend wordt (1°), te vermijden dat misverstanden ontstaan over de draagwijdte van een document (2°), of te beletten dat de openbaarheid onwerkbaar wordt (3° en 4°).

Artikel 10

Dit artikel bepaalt dat een document, waarvan de gedeelten die onder een uitzonderingsgrond vallen, zullen worden weggelaten of onleesbaar gemaakt. Indien bepaalde gedeelten worden weggelaten moet dit aan de verzoeker worden medegedeeld.

Artikel 11

Dit artikel bepaalt de termijn binnen dewelke een aanvraag tot openbaarmaking van bestuursdocumenten moet worden behandeld en legt de modaliteiten van een afwijzing vast. De afwijzing moet worden gemotiveerd. De kennisgeving van de beslissing moet op grond van artikel 6 vermelden hoe beroep kan worden aangekondigd.

d'exception ont un caractère relatif. Le fait qu'un des intérêts, prévu dans cet article est en jeu ne suffit pas pour que l'autorité soit automatiquement relevée de l'obligation de donner des renseignements ou de rendre public des documents administratifs. Cela ne peut être omis que lorsque l'intérêt de la publicité n'équivaut pas aux dommages que la publicité pourrait causer aux autres intérêts fondamentaux cités. L'application d'un motif d'exception doit donc toujours être fondée sur une mise en balance des intérêts. L'énumération des motifs d'exception est limitative.

Les motifs d'exception doivent être interprétés de manière restrictive. Une distinction doit être faite entre les motifs d'exception qui valent pour les autorités administratives régionales et non-régionales (art. 9, §§1 et 2) et ceux qui ne valent que pour les autorités administratives régionales (art. 9, §3). En plus les motifs d'exception visés à l'article 9, §§1 et 2 ont un caractère obligatoire, tandis que ceux visés au §3 sont facultatifs.

Le caractère obligatoire de l'article 9, §§ 1 et 2 consiste en ce que l'autorité doit rejeter la demande si, après avoir mis en balance l'intérêt du motif d'exception et l'intérêt de la publicité, elle a constaté que la publicité ne l'emporte pas sur la protection de l'intérêt en cause. Les motifs d'exception visés au § 3 protègent des intérêts moins fondamentaux que ceux visés aux alinéas précédents. Par la suite l'ordonnance ne prévoit pas l'obligation de refuser la publicité dans de pareils cas, mais en donne la possibilité à l'autorité administrative régionale quand elle est d'avis que dans le cas concret, toujours après avoir effectué la balance des intérêts concernés, la publicité ne doit pas avoir lieu. Ces motifs d'exception ont pour objectif d'éviter la création d'un circuit secret parallèle d'avis informels, parce que celui qui les donne, ne veut pas que son identité ou son opinion devienne publique (1°), d'éviter des malentendus au sujet de la portée d'un document (2°), ou d'éviter que la publicité devienne inopérante (3° et 4°).

Article 10

Cet article dispose qu'un document, dont certains passages tombent sous un motif d'exception, devraient être supprimés ou rendus illisibles. Dans le cas où certains passages sont supprimés, ceci doit être communiqué au demandeur.

Article 11

Cet article détermine le délai dans lequel une demande de publicité de documents administratifs doit être traitée et fixe les modalités du refus. Le refus doit être motivé. En vertu de l'article 6 la notification de la décision doit mentionner la manière d'introduire un recours.

Artikel 12

Het auteursrecht ten aanzien van een document dat aan openbaarheid is onderworpen en dat berust bij een privé-persoon, mag de verwezenlijking van de openbaarheid van bestuur niet belemmeren. De openbaarheid houdt dus een beperking in van het auteursrecht, zonder dat daarbij volledig afbreuk wordt gedaan aan het auteursrecht.

Een onderscheid dient te worden gemaakt tussen de passieve en actieve openbaarheid. Wanneer de overheid het advies of het rapport, dat in haar opdracht werd gemaakt, openbaar wil maken, beschikt zij over de nodige tijd en mogelijkheden om met de maker de nodige regelingen te treffen. Wanneer echter een bestuurde een aanvraag tot mededeling richt aan de overheid, is het auteursrecht een belemmering bij de uitoefening van zijn recht op informatie. Het auteursrecht is een federale materie. De federale wetgever heeft geoordeeld dat het onredelijk en bevreemdend zou zijn de passieve openbaarheid te onderwerpen aan de wil van de maker van het document. Artikel 9 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur bepaalt bijgevolg dat inzage ter plaatse of het verstrekken van uitleg geen inbreuk is op het auteursrecht. Enkel voor het verlenen van een afschrift is de toestemming van de maker vereist. De Regering stelt voor een gelijkwaardige regeling in te voeren voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, omdat anders dezelfde bezwaren gelden ten overstaan van de openbaarheid van bestuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als het geval is op het federale niveau. Ook in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is het ondenkbaar dat het auteursrecht een belemmering zou vormen voor de uitoefening van het recht op informatie. Door artikel 9 van de wet van 11 april 1994 te beperken tot de federale overheid heeft deze laatste het trouwens aan de regionale wetgevers overgelaten deze materie ieder voor zich te regelen. Op geen enkele wijze wordt aldus afbreuk gedaan aan de federale bevoegdheid inzake auteursrecht.

Voor het overige wordt zowel inzake actieve als passieve openbaarheid het auteursrecht gevrijwaard. De maker behoudt het uitsluitend recht op zijn werken. Bovendien wijst de overheid op het auteursrechtelijk beschermd karakter van het werk, zodanig dat niet kan worden verondersteld dat de overheid de maker is en het auteursrecht uitoefent.

Artikel 13

Geen commentaar.

Artikel 14

Voor het afleveren van een afschrift kan eventueel een vergoeding worden gevraagd. Deze vergoeding moet redelijk zijn en mag niet prohibitief worden en zo de goede werking van de openbaarheid in de weg staan. Zij moet bovendien eenvormig zijn voor alle betrokken administratieve overheden.

Article 12

Le droit d'auteur d'un document assujéti à la publicité et en possession d'une personne privée, ne peut entraver la réalisation de la publicité de l'administration. Cela implique que la publicité apporte une limitation au droit d'auteur, mais n'y porte pas totalement atteinte.

Une distinction doit être faite entre la publicité active et passive. Lorsque l'autorité veut rendre public l'avis ou le rapport qui a été élaboré pour son compte, elle dispose du temps et des possibilités nécessaires pour se mettre d'accord avec l'auteur en vue de la publication. Si, en revanche, la demande de communication est adressée à l'autorité par un particulier, le droit d'auteur constitue une entrave à l'exercice de son droit à l'information. Le droit d'auteur est une matière fédérale. Le législateur fédéral a jugé qu'il serait déraisonnable d'assujétir la publicité passive à la volonté de l'auteur du document. L'article 9 de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration détermine par conséquent que la consultation sur place ou l'obtention d'explications n'est pas une violation du droit d'auteur. L'autorisation de l'auteur est donc uniquement requise pour la mise à disposition d'une copie. Le Gouvernement propose d'introduire une réglementation similaire pour la Région de Bruxelles-Capitale, parce que autrement les mêmes objections vaudraient à l'égard de la publicité de l'administration pour la Région de Bruxelles-Capitale que sur le plan fédéral. Il est aussi impensable qu'à la Région de Bruxelles-Capitale le droit d'auteur constitue un obstacle à l'exercice du droit à l'information. Vu que l'article 9 de la loi du 11 avril 1994 se limite à l'autorité fédérale, cette dernière a laissé aux législateurs régional chacun en ce qui le concerne le pouvoir de régler cette matière. Il n'est donc en aucune manière porté atteinte à la compétence fédérale en matière de droit d'auteur.

Pour le surplus, le droit d'auteur est sauvegardé sur le plan de la publicité tant active que passive. L'auteur conserve le droit exclusif sur ses oeuvres. En outre, l'autorité administrative attire l'attention sur le caractère protégé par le droit d'auteur de l'oeuvre de sorte qu'il puisse être supposé que l'autorité est l'auteur du travail et exerce le droit d'auteur.

Article 13

Pas de commentaire.

Article 14

Une rétribution peut éventuellement être demandée pour la délivrance d'une copie. Cette rétribution doit être raisonnable et ne peut pas être prohibitive et faire obstacle au bon fonctionnement de la publicité. Elle doit être uniforme pour toutes les autorités administratives impliquées.

Artikel 15

Soms wordt door de overheden verkeerde informatie ingeschreven. Het door dit artikel ingevoerde recht om hieraan te verhelpen is zowel nuttig voor de bestuurde als voor het bestuur.

Onjuiste of onvolledige gegevens kunnen op die manier worden rechtgezet of aangevuld, wat de bruikbaarheid en de betrouwbaarheid van de informatie doet toenemen. Het is wel aan de betrokkene om te bewijzen dat er in de gegevens fouten staan of dat het dossier onvolledig is.

Hij kan dus ontbrekende maar bestaande stukken doen bijvoegen zonder evenwel bijkomend onderzoek te kunnen eisen. Dit artikel doet geenszins afbreuk aan bestaande specifieke procedures, zoals bijvoorbeeld de verbetering van akten van de burgerlijke stand.

Artikel 16

Geen commentaar.

Artikel 17

Geen commentaar.

Artikel 18

De samenstelling en de werking van de Commissie worden bepaald bij besluit van de Regering.

Overeenkomstig het advies van de Raad van State moet deze commissie worden beschouwd als een orgaan van het actief bestuur en niet als een administratief rechtscollege.

Artikel 19

Dit artikel bepaalt dat de verzoeker die moeilijkheden ondervindt om de raadpleging of de verbetering van een bestuursdocument te bekomen, bij een daartoe opgerichte commissie beroep kan instellen binnen een termijn van dertig kalenderdagen. Hij kan dit beroep instellen wanneer de aanvraag bedoeld in artikel 8 (inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument) of in artikelen 15, 16 en 17 (verbetering van persoonlijke gegevens) wordt afgewezen, of stilzwijgend werd geweigerd door het laten strijken van de wettelijke termijn waarbinnen de beslissing moest worden genomen.

Artikel 20

Ook een administratieve overheid kan de Gewestelijke Beroepscommissie een advies vragen. Doorheen haar advies

Article 15

Il arrive que les autorités inscrivent des informations inexactes. Le droit d'y remédier introduit par cet article est important pour l'administré et pour l'administration.

Certaines données inexactes ou incomplètes peuvent ainsi être corrigées, ce qui augmente leur utilité et leur fiabilité. Il incombe cependant à l'intéressé de prouver qu'il y a des erreurs dans les données ou que le dossier est incomplet.

Il peut donc faire ajouter des documents manquants mais existants, sans pour autant pouvoir exiger un examen supplémentaire. Cet article ne porte aucunement préjudice aux procédures spécifiques existantes, comme par exemple en matière de correction des actes de l'état civil.

Article 16

Pas de commentaire.

Article 17

Pas de commentaire.

Article 18

La composition et le fonctionnement de la Commission seront déterminés par un arrêté du Gouvernement.

Conformément à l'avis du Conseil d'Etat, cette commission doit être considérée comme un organe d'administration active et non comme un collège juridictionnel administratif.

Article 19

Cet article dispose que le demandeur qui rencontre des difficultés pour obtenir la communication ou la correction d'un document administratif, peut introduire un recours auprès d'une commission créée à cette fin dans un délai de trente jours calendriers. Il peut introduire ce recours si la demande visée à l'article 8 (consultation sur place, explication ou communication sous forme de copie d'un document administratif) ou aux articles 15, 16 et 17 (correction de données personnelles) est rejetée, ou fût refusée implicitement en laissant écouler le délai légal dans lequel la décision aurait dû être prise.

Article 20

La Commission régionale de recours peut également être consultée par une autorité administrative. Par ses avis, la

zen zal de Commissie bijdragen tot de ontwikkeling van een eenvormige interpretatie van deze ordonnantie.

Artikel 21

Deze ordonnantie geldt als minimum op het vlak van de openbaarheid van bestuur. Afgezien van het geval waarin een specifieke wetgevende maatregel een geheimhoudingsverplichting oplegt, fungeert zij als aanvulling, bij eventuele vroegere, minder vergaande openbaarheidsregelingen.

Artikel 22

Deze ordonnantie moet van kracht worden op 1 januari 1995, daar wanneer op deze datum geen regeling van kracht zou zijn met de modaliteiten van en uitzonderingen op het nieuwe artikel 32 G.G.W., dit grondrecht ongemoduleerd zou spelen.

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Jos CHABERT

Commission contribuera au développement d'une interprétation uniforme de la présente ordonnance.

Article 21

Cette ordonnance impose des règles minimum en matière de publicité de l'administration. Sauf le cas où une disposition législative spécifique prévoit une obligation de secret, elle complète des réglementations plus anciennes et qui offrent moins de publicité.

Article 22

La présente ordonnance doit entrer en vigueur le 1er janvier 1995, à cette date, à défaut de réglementation sur les modalités et les exceptions concernant le nouvel article 32 Cst. Coord., cet article s'appliquera tel quel.

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures,

Jos CHABERT

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

onderworpen aan het advies van de Raad van State

VOORONTWERP VAN ORDONNANTIE

betreffende de openbaarheid van bestuur

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op de voordracht van de Minister bevoegd voor Ambtenarenzaken.

BESLUIT:

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen is gelast bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad het voorontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :

HOOFDSTUK I Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Deze ordonnantie is toepasselijk op :

- 1° de Gewestelijke administratieve overheden;
- 2° de andere administratieve overheden, in de mate dat deze ordonnantie de openbaarheid verbiedt of beperkt van de bestuursdocumenten waarvoor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd is;
- 3° de verenigingen van gemeenten, die aan het toezicht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest onderworpen zijn.

Artikel 3

Voor de toepassing van deze ordonnantie wordt verstaan onder :

- 1° bestuursdocument : alle beschikbare informatie in geschreven, visuele, auditieve of geautomatiseerde vorm, opgesteld door of in opdracht van de instellingen bepaald in artikel 2 waaruit hetzij een bestuursbeslissing blijkt, hetzij een handeling blijkt die tot een bestuursbeslissing heeft bijgedragen;
- 2° document van persoonlijke aard : bestuursdocument dat een beoordeling of een waardeoordeel bevat van een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon of de beschrijving van een gedrag waarvan het ruchtbaar maken aan die persoon kennelijk nadeel kan berokkenen;
- 3° de Regering : de Brusselse Hoofdstedelijke Regering;
- 4° de instellingen : de Gewestelijke administratieve overheden, de andere administratieve overheden in de mate dat deze ordonnantie de openbaarheid verbiedt of beperkt van de bestuursdocumenten waarvoor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd is, de verenigingen van gemeenten die aan het toezicht van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering onderworpen zijn, voor zover deze alzo gedefinieerde instellingen bedoeld worden in artikel 14 van de geëördeneerde wetten op de Raad van State.

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

soumis à l'avis du Conseil d'Etat

AVANT-PROJET D'ORDONNANCE

relatif à la publicité de l'administration

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre de la Fonction publique.

ARRETE:

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures est chargé de présenter au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale l'avant-projet d'ordonnance dont la teneur suit :

CHAPITRE I Dispositions générales

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

La présente ordonnance s'applique :

- 1° aux autorités administratives régionales;
- 2° aux autres autorités administratives, dans la mesure où cette ordonnance interdit ou limite la publicité des documents pour lesquels la Région de Bruxelles-Capitale est compétente;
- 3° aux intercommunales qui sont soumises à la tutelle de la Région de Bruxelles-Capitale.

Article 3

Pour l'application de la présente ordonnance, il faut entendre par :

- 1° document administratif : toute information disponible présentée sous forme de document écrit, d'enregistrement sonore ou visuel y compris les données reprises dans le traitement automatisé de l'information, établie par les institutions visées à l'article 2, qui atteste soit l'existence d'une décision administrative, soit un acte ayant contribué à une décision administrative;
- 2° document à caractère personnel : document administratif comportant une appréciation ou un jugement de valeur relatif à une personne physique nommément désignée ou aisément identifiable, ou la description d'un comportement dont la divulgation peut manifestement causer un préjudice à cette personne;
- 3° le Gouvernement : le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale;
- 4° les institutions : les autorités administratives régionales, les autres autorités administratives dans la mesure où cette ordonnance interdit ou limite la publicité des documents pour lesquels la Région de Bruxelles-Capitale est compétente, les intercommunales qui sont soumises à la tutelle de la Région de Bruxelles-Capitale, pour autant que ces institutions ainsi définies soient visées par l'article 14 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat.

HOOFDSTUK II
Actieve openbaarheid

Artikel 4

De instellingen stellen een gids met hun bevoegdheden en hun interne organisatie ter beschikking aan eenieder die erom vraagt.

De Regering kan de instellingen toelaten een vergoeding aan te rekenen voor het ter beschikking stellen van de gids. De vergoeding mag de kostprijs van het document niet overtreffen.

Artikel 5

Elke briefwisseling uitgaande van een instelling vermeldt de naam, de hoedanigheid en het telefoonnummer van degene die het dossier behandelt of meer inlichtingen kan verstrekken.

Artikel 6

Elk document dat een beslissing of een bestuurshandeling met individuele strekking ter kennis brengt aan een bestuurde, vermeldt de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld en de vormen en termijnen die moeten worden geëerbiedigd. Bij ontstentenis van deze gegevens begint de termijn voor het indienen van het beroep niet te lopen.

Artikel 7

De Regering kan iedere andere maatregel nemen ter bevordering van de actieve openbaarheid van bestuur.

HOOFDSTUK III
Passieve openbaarheid

Artikel 8

Eenieder kan, volgens de voorwaarden bepaald in deze ordonnantie, elk bestuursdocument ter plaatse inzien, dienomtrent uitleg krijgen en mededeling in afschrift ervan ontvangen.

Voor documenten van persoonlijke aard is vereist dat de verzoeker een belang doet blijken.

Artikel 9

Inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument geschiedt op aanvraag. De vraag vermeldt duidelijk de betrokken aangelegenheid en, waar mogelijk, de betrokken bestuursdocumenten en wordt schriftelijk gericht aan de bevoegde instelling.

Een aanvraag is onontvankelijk als :

- zij niet ondertekend is;
- de naam en het adres van de verzoeker niet vermeld zijn;
- zij niet preciseerd op welke wijze de informatie moet worden verstrekt.

Zo een aanvraag niet onontvankelijk is, moet de instelling dit zo spoedig mogelijk aan de verzoeker laten weten.

Wanneer de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift is gericht tot een instelling die niet bevoegd is, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mede van de administratieve overheid die volgens haar inlichtingen bevoegd is.

CHAPITRE II
Publicité active

Article 4

Les institutions tiennent à disposition de toute personne qui le demande un guide décrivant leurs compétences et l'organisation de leurs services.

Le Gouvernement peut permettre aux institutions de réclamer une rétribution pour la délivrance du guide. La rétribution ne peut excéder le prix coûtant du document.

Article 5

Toute correspondance émanant d'une institution indique le nom, la qualité et le numéro de téléphone de la personne qui traite le dossier ou qui est en mesure de fournir de plus amples informations.

Article 6

Tout document par lequel une décision ou un acte administratif à portée individuelle est notifié à un administré indique les voies éventuelles de recours, les instances compétentes pour en connaître ainsi que les formes et délais à respecter, faute de quoi le délai de prescription pour introduire le recours ne prend pas cours.

Article 7

Le Gouvernement peut prendre toute autre mesure afin de promouvoir la publicité active de l'administration.

CHAPITRE III
Publicité passive

Article 8

Chacun, selon les conditions prévues par la présente ordonnance, peut prendre connaissance sur place de tout document administratif, obtenir des explications à son sujet et en recevoir communication sous forme de copie.

Pour les documents à caractère personnel, le demandeur doit justifier d'un intérêt.

Article 9

La consultation d'un document administratif, les explications y relatives ou sa communication sous forme de copie ont lieu sur demande. La demande indique clairement la matière concernée et si possible, les documents administratifs concernés et est adressée par écrit à l'institution compétente.

La demande n'est pas recevable :

- si elle n'est pas signée par le demandeur;
- si elle ne précise pas le nom et l'adresse du demandeur;
- si elle ne précise pas la manière dont l'information doit lui être fournie.

Quand une demande n'est pas recevable, l'institution doit le faire savoir au demandeur dans les plus brefs délais.

Quand une demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie n'est pas adressée à l'institution compétente, celle-ci en informe immédiatement le demandeur et lui communique la dénomination et l'adresse de l'autorité qui, selon les informations dont elle dispose est compétente.

De schriftelijke aanvragen worden bijgehouden in een register per instelling, volgens datum van ontvangst.

Artikel 10

§ 1. – De instellingen wijzen de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af in de gevallen bedoeld in artikel 6, §§ 1 en 2 van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.

§ 2. – De instellingen wijzen de vraag af wanneer zij vaststellen dat de openbaarheid niet opweegt tegen een van de volgende belangen :

- 1° de internationale betrekkingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- 2° een gewestelijk economisch of financieel belang.

§ 3. – De instellingen wijzen de vraag af wanneer zij vaststellen dat de openbaarheid afbreuk doet aan :

- 1° een bij ordonnantie ingestelde geheimhoudingsverplichting;
- 2° het geheim van de beraadslagingen van de Regering en van de verantwoordelijke overheden die afhangen van de gewestelijke uitvoerende macht, of waarbij een gewestelijke overheid betrokken is.

§ 4. – De instellingen wijzen een vraag af indien het een bestuursdocument betreft in verband met een materie waarvoor nog geen administratieve eindbeslissing is genomen, ongeacht of deze nog vatbaar is voor beroep;

§ 5. – De instellingen mogen een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag :

- 1° een advies of een mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid is medegedeeld;
- 2° kennelijk onredelijk is;
- 3° kennelijk te vaag geformuleerd is.

Artikel 11

Als de instelling gebruik maakt van het recht toegekend krachtens artikel 10, mag zij de vraag niettemin gedeeltelijk inwilligen.

Artikel 12

De instelling die niet onmiddellijk op een vraag om openbaarheid kan ingaan of ze afwijst, geeft binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing.

In geval van uitstel kan de termijn nooit meer dan vijftien dagen worden verlengd.

Bij ontstentenis van een kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgewezen.

Artikel 13

Wanneer de vraag om openbaarheid betrekking heeft op een bestuursdocument van een instelling waarin een auteursrechtelijk beschermd werk is opgenomen, is de toestemming van de maker of van de persoon aan wie de rechten van deze zijn overgegaan niet vereist om ter plaatse inzage van het document te verlenen of uitleg ervan te verstrekken.

Les demandes écrites sont consignées dans un registre par institution et sont classées par date de réception.

Article 10

§ 1er. – Les institutions rejettent la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif dans les cas visés à l'article 6 §§ 1er et 2 de la loi du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration.

§ 2. – Les institutions rejettent la demande si elles constatent que la publicité ne l'emporte pas sur la protection de l'un des intérêts suivants :

- 1° les relations internationales de la Région de Bruxelles-Capitale;
- 2° un intérêt économique ou financier régional.

§ 3. – Les institutions rejettent la demande si la publicité porte atteinte :

- 1° à une obligation de secret instaurée par ordonnance;
- 2° au secret des délibérations du Gouvernement et des autorités responsables relevant du pouvoir exécutif régional ou auxquelles une autorité régionale est associée.

§ 4. – Les institutions rejettent la demande si elle concerne un document administratif relatif à une matière pour laquelle une décision administrative finale n'a pas encore été prise, indépendamment du fait qu'elle soit encore susceptible de recours;

§ 5. – Les institutions peuvent rejeter la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif dans la mesure où la demande :

- 1° concerne un avis ou une opinion communiqué librement et à titre confidentiel à l'autorité;
- 2° est manifestement abusive;
- 3° est formulée de façon manifestement trop vague.

Article 11

Si l'institution fait usage du pouvoir qui lui est conféré en vertu de l'article 10, elle peut toutefois faire partiellement droit à la demande.

Article 12

L'institution qui ne peut pas réserver une suite favorable immédiate à une demande de publicité ou qui la rejette, communique dans un délai de trente jours de la réception de la demande les motifs de l'ajournement ou du rejet.

En cas d'ajournement, le délai ne pourra jamais être prolongé de plus de quinze jours.

En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, la demande est réputée avoir été rejetée.

Article 13

Lorsque la demande de publicité porte sur un document administratif d'une institution incluant une oeuvre protégée par le droit d'auteur, l'autorisation de l'auteur ou de la personne à laquelle les droits de celui-ci ont été transmis n'est pas requise pour autoriser sur place la consultation du document ou pour fournir des explications à son propos.

Een mededeling in afschrift van een auteursrechtelijk beschermd werk is enkel toegestaan met de voorafgaande toestemming van de maker of van de persoon aan wie de rechten van deze zijn overgegaan.

In ieder geval wijst de overheid op het auteursrechtelijk beschermd karakter van het betrokken werk.

Artikel 14

De in toepassing van deze ordonnantie verkregen bestuursdocumenten mogen niet worden verspreid, noch gebruikt worden voor commerciële doeleinden.

Artikel 15

Het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument kan worden onderworpen aan het betalen van een vergoeding die de kostprijs niet mag overtreffen en waarvan de Regering het bedrag vaststelt.

HOOFDSTUK IV
Procédures

AFDELING 1

Verbetering van onjuiste of onvolledige gegevens

Artikel 16

Wanneer een persoon aantoonbaar dat een bestuursdocument van een instelling onjuiste of onvolledige gegevens bevat die hem betreffen, is deze instelling ertoe gehouden de nodige verbeteringen aan te brengen zonder dat het de betrokkene iets kost.

De verbetering geschiedt op schriftelijke aanvraag, onverminderd de toepassing van een door of krachtens de wet voorgeschreven procedure.

Artikel 17

De instelling die niet onmiddellijk op een aanvraag om verbetering kan ingaan of ze afwijst, geeft binnen zestig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing.

In geval van uitstel kan de termijn niet met meer dan dertig dagen worden verlengd. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de gestelde termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgewezen.

Artikel 18

Wanneer de vraag is gericht tot een instelling die niet bevoegd is om de verbeteringen aan te brengen, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mee van de instelling die naar haar informatie daartoe bevoegd is.

AFDELING 2
Gewestelijke beroepscommissie

Artikel 19

Er wordt een Gewestelijke Beroepscommissie opgericht. De Regering bepaalt bij een in Ministerraad overlegd besluit de samenstelling en de werkwijze van de Commissie.

Une communication sous forme de copie d'une oeuvre protégée par le droit d'auteur n'est permise que moyennant l'autorisation préalable de l'auteur ou de la personne à laquelle les droits de celui-ci ont été transmis.

Dans tous les cas, l'autorité spécifie que l'oeuvre est protégée par le droit d'auteur.

Article 14

Les documents administratifs obtenus en application de la présente ordonnance ne peuvent être diffusés ni utilisés à des fins commerciales.

Article 15

La réception d'une copie d'un document administratif peut être soumise au paiement d'une rétribution qui ne peut excéder le prix coûtant et dont le montant est fixé par le Gouvernement.

CHAPITRE IV
Procédures

SECTION 1

Correction d'informations inexactes ou incomplètes

Article 16

Lorsqu'une personne démontre qu'un document administratif émanant d'une institution comporte des informations inexactes ou incomplètes, cette institution est tenue d'apporter les corrections requises à la demande écrite de l'intéressé et sans frais pour ce dernier.

La rectification s'opère sans préjudice de l'application d'une procédure prescrite par ou en vertu de la loi.

Article 17

L'institution qui ne peut pas réserver une suite immédiate à une demande de rectification ou qui la rejette communique dans un délai de soixante jours de la réception de la demande les motifs d'ajournement ou de rejet.

En cas d'ajournement, le délai ne pourra jamais être prolongé de plus de trente jours. En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, la demande est réputée avoir été rejetée.

Article 18

Lorsque la demande de correction d'un document administratif est adressée à une institution qui n'est pas compétente, celle-ci en informe immédiatement le demandeur et lui communique la dénomination et l'adresse de l'autorité qui, selon ses informations, est compétente pour le faire.

SECTION 2
Commission régionale de recours

Article 19

Une Commission régionale de recours est créée. Le Gouvernement détermine, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, la composition et le fonctionnement de la Commission.

Artikel 20

§ 1. - Tegen een beslissing van een instelling die de openbaarmaking of de verbetering van een bestuursdocument toestaat of weigert, of tegen de stilzwijgende weigering door het verstrijken van de wettelijke termijn waarbinnen de beslissing moest worden genomen, kan beroep worden ingesteld bij de Commissie.

Het beroep moet schriftelijk worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen ingaande, naargelang het geval, de dag volgend op het versturen van de beslissing of de dag volgend op het verstrijken van de termijn waarbinnen een beslissing moest worden genomen.

§ 2. - De Commissie spreekt zich uit binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het inkomen van het beroep. Het besluit houdende inwilliging of verwerping van het beroep wordt uiterlijk de laatste dag van deze termijn naar de betrokken partijen verstuurd.

Wanneer de Commissie het beroep inwilligt, staat zij de door de instelling geweigerde openbaarmaking of verbetering toe.

Indien de Commissie zich moet uitspreken over een beroep tegen de uitdrukkelijke of stilzwijgende weigering van een aanvraag tot openbaarmaking van een bestuursdocument en zij binnen de voormelde termijn van vijftig dagen geen besluit naar de betrokkenen heeft verstuurd, wordt het beroep geacht te zijn verworpen ingeval de instelling de openbaarmaking uitdrukkelijk heeft geweigerd, en te zijn ingewilligd in geval de openbaarmaking stilzwijgend werd geweigerd.

Indien de Commissie zich moet uitspreken over een beroep tegen de uitdrukkelijke of stilzwijgende weigering van een bestuursdocument en zij binnen de voormelde termijn van vijftig dagen geen besluit naar de betrokkenen heeft verstuurd, wordt het beroep in alle gevallen geacht te zijn verworpen.

§ 3. - De Commissie kan, wanneer zij wordt gevat, alle bestuursdocumenten ter plaatse inzien of ze opvragen bij de betrokken instelling.

De Commissie kan alle betrokken partijen horen en de personeelsleden van de instelling om bijkomende inlichtingen verzoeken.

Artikel 21

Tegen deze beslissing kan de verzoeker beroep instellen overeenkomstig de wetten op de Raad van State, gecoördineerd bij koninklijk besluit van 12 januari 1973.

Artikel 22

De Commissie kan op eigen initiatief advies verstrekken over de algemene toepassing van de ordonnantie. Zij kan aan de Regering voorstellen doen in verband met de toepassing en de eventuele herziening van deze ordonnantie.

De Commissie kan eveneens worden geraadpleegd door een instelling.

HOOFDSTUK V
Slotbepalingen

Artikel 23

Deze ordonnantie doet geen afbreuk aan de wetsbepalingen die in een ruimere openbaarheid van bestuur voorzien.

Article 20

§ 1er. - Un recours peut être introduit auprès de la Commission contre une décision d'une institution qui permet ou refuse la publicité ou la correction d'un document administratif ou contre un refus implicite lorsque le délai légal dans lequel une décision doit être prise est écoulé.

Le recours doit être introduit par écrit dans un délai de trente jours qui prend cours selon le cas, le jour qui suit l'envoi de la décision ou le jour qui suit l'écoulement du délai dans lequel une décision aurait dû être prise.

§ 2. - La Commission se prononce dans un délai de cinquante jours qui prend cours le lendemain du jour de l'introduction du recours. La décision d'acceptation ou de rejet du recours est envoyée aux parties concernées au plus tard le dernier jour du délai précité.

Lorsque la Commission fait droit au recours, elle permet la publicité ou la correction qui avait été refusée par l'institution.

Si la Commission doit se prononcer sur un recours contre un refus explicite ou implicite d'une demande de publicité d'un document administratif et qu'elle n'a pas communiqué sa décision aux intéressés dans le délai prescrit de cinquante jours, le recours est supposé être rejeté dans le cas où l'institution a explicitement refusé la publicité et être accepté dans le cas où la publicité a été implicitement refusée.

Si la Commission doit se prononcer sur un recours contre un refus explicite ou implicite d'une demande de correction d'un document administratif et si elle n'a pas communiqué sa décision dans le délai prescrit de cinquante jours, le recours est, dans tous les cas, censé être rejeté.

§ 3. - La Commission peut, quand elle est saisie, consulter tous les documents administratifs sur place ou les demander à l'autorité administrative concernée.

La Commission peut entendre toutes les parties concernées et les membres du personnel de l'institution afin de requérir des informations complémentaires.

Article 21

Le demandeur peut introduire un recours contre cette décision conformément aux lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées par arrêté royal du 12 janvier 1973.

Article 22

La Commission peut, d'initiative, émettre des avis sur l'application générale de l'ordonnance. Elle peut soumettre au Gouvernement des propositions relatives à son application et sa révision éventuelle.

La Commission peut également être consultée par une institution.

CHAPITRE V
Dispositions finales

Article 23

La présente ordonnance ne préjudicie pas aux dispositions législatives qui prévoient une publicité plus étendue de l'administration.

Artikel 24

Deze ordonnantie treedt in werking op 1 januari 1995.

Brussel,

De Minister-Voorzitter,

Charles PICQUE

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Jos CHABERT

De Minister van Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid,

Didier GOSUIN

De Minister van Economie,

Rufin GRIJP

De Minister van Openbare Werken, Verkeer, Vernieuwing van Afgedankte Bedrijfsruimten en Volksgezondheid,

Dominique HARMEL

Article 24

La présente ordonnance entre en vigueur le 1er janvier 1995.

Bruxelles, le

Le Ministre-Président,

Charles PICQUE

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures,

Jos CHABERT

Le Ministre du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau,

Didier GOSUIN

Le Ministre de l'Economie,

Rufin GRIJP

Le Ministre des Travaux publics, des Communications, de la Rénovation des Sites d'activité économique désaffectés et de la Santé,

Dominique HARMEL

Advies van de Raad van State

De Raad van State, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 16 november 1994 door de Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest "betreffende de openbaarheid van bestuur", heeft op 24 november 1994 het volgend advies gegeven :

Algemene opmerkingen

1. Om overeenkomstig het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 15 oktober 1991, het spoedeisend karakter van de adviesaanvraag te staven, wordt aangevoerd wat volgt :

"De bedoelde ordonnantie dient immers in werking te treden op 1 januari 1995.

Op deze datum treedt het nieuwe artikel 32 van de Grondwet in werking, waardoor de burger het recht krijgt, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, decreet of ordonnantie, elk bestuursdocument te raadplegen.

Bepaalde belangen, ondermeer inzake privacy of openbare orde, rechtvaardigen het voorzien van uitzonderingen op de absolute regel van de Grondwet.

Het is dringend noodzakelijk zowel voor de betrokken administraties als voor de rechtsonderhorigen dat de in dit ontwerp van Ordonnantie voorziene bepalingen tijdig in werking kunnen treden".

2. Artikel 32 van de Grondwet, dat op 1 januari 1995 in werking treedt, verleent eenieder het recht om "elk bestuursdocument te raadplegen en er een afschrift van te krijgen, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, het decreet of de regel bedoeld in artikel 134".

In het voor advies voorgelegde ontwerp van ordonnantie wordt, wat het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest betreft, gebruik gemaakt van de mogelijkheid welke door de voornoemde grondwetsbepaling wordt geboden aan zowel de federale wetgever als aan de decreet- en ordonnantiegever om de uitoefening van het recht op openbaarheid aan nadere regelen te onderwerpen en om ter zake in uitzonderingen te voorzien.

Het ontwerp van ordonnantie bevat bepalingen met betrekking tot zowel de actieve, als de passieve openbaarheid van bestuur. Wat deze laatste vorm van openbaarheid betreft maakt het ontwerp, benevens van de inzage van bestuursdocumenten en het bekomen van een afschrift ervan, melding van het krijgen van uitleg omtrent een bestuursdocument (artikel 8). Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, reeds in het verleden heeft vastgesteld wordt het laatstgenoemde procédé van openbaarheid weliswaar niet uitdrukkelijk in artikel 32 van de Grondwet vermeld, doch behoort een dergelijk procédé natuurlijkerwijs tot de openbare dienstverlening⁽¹⁾.

Nog wat de passieve openbaarheid betreft, stelt het ontwerp van ordonnantie de ontvankelijkheidsvoorwaarden van de aanvraag voor het krijgen van inzage, uitleg of de mededeling in afschrift van bestuursdocumenten vast (artikel 9) en wordt in een aantal uitzonderingen op de openbaarheid voorzien, welke deels een verplicht (artikel 10, §§ 1 tot 4) en deels een facultatief karakter (artikel 10, § 5) hebben. Het ontwerp bevat voorts bepalingen betreffende onder meer de gedeeltelijke openbaarmaking van bestuursdocumenten (artikel 11), de procedure van kennisgeving van de afwijzing van de aanvraag om openbaarheid op van het uitstel van behandeling ervan (artikel 12) en betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten die auteursrechtelijk beschermd zijn (artikel 13).

(1) Zie het advies dat de Raad van State, afdeling wetgeving, op 18 februari 1993 heeft gegeven over een voorontwerp van wet «betreffende» de openbaarheid van bestuur in de federale besturen» (Gedr. St., Kamer, 1992-93, nr. 1112/1, blz. 29).

Avis du Conseil d'Etat

Le Conseil d'Etat, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures, le 16 novembre 1994, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet d'ordonnance "relatif à la publicité de l'administration", a donné le 24 novembre 1994 l'avis suivant :

Observations générales

1. Pour justifier le caractère urgent de la demande d'avis conformément à l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 15 octobre 1991, la motivation suivante est avancée :

"De bedoelde ordonnantie dient immers in werking te treden op 1 januari 1995.

Op deze datum treedt het nieuwe artikel 32 van de Grondwet in werking, waardoor de burger het recht krijgt, behoudens in de gevallen en onder de voorwaarden bepaald door de wet, decreet of ordonnantie, elk bestuursdocument te raadplegen.

Bepaalde belangen, ondermeer inzake privacy of openbare orde, rechtvaardigen het voorzien van uitzonderingen op de absolute regel van de Grondwet.

Het is dringend noodzakelijk zowel voor de betrokken administraties als voor de rechtsonderhorigen dat de in dit ontwerp van Ordonnantie voorziene bepalingen tijdig in werking kunnen treden".

2. L'article 32 de la Constitution, qui entre en vigueur le 1er janvier 1995, donne à chacun le droit de "consulter chaque document administratif et de s'en faire remettre copie, sauf dans les cas et conditions fixés par la loi, le décret ou la règle visée à l'article 134".

Le projet d'ordonnance soumis pour avis fait usage, en ce qui concerne la Région de Bruxelles-Capitale, de la possibilité offerte par la disposition constitutionnelle précitée tant au législateur fédéral qu'aux législateurs des entités fédérées, de soumettre l'exercice du droit à la publicité à certaines modalités et de prévoir des exceptions en la matière.

Le projet d'ordonnance contient des dispositions relatives à la publicité active et à la publicité passive de l'administration. En ce qui concerne cette dernière forme de publicité, le projet fait mention, outre de la consultation de documents administratifs et de l'obtention d'une copie de ceux-ci, du droit d'obtenir des explications au sujet d'un document administratif (article 8). Ainsi que le Conseil d'Etat, section de législation, l'a déjà constaté par le passé, il est vrai que cette dernière forme de publicité n'est pas mentionnée expressément à l'article 32 de la Constitution, mais elle fait, naturellement, partie du service public⁽¹⁾.

Toujours en ce qui concerne la publicité passive, le projet d'ordonnance fixe les conditions de recevabilité de la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie des documents administratifs (article 9) et prévoit un certain nombre d'exceptions à la publicité, lesquelles exceptions revêtent un caractère en partie obligatoire (article 10, §§ 1er à 4) et en partie facultatif (article 10, § 5). L'ordonnance en projet contient par ailleurs des dispositions concernant notamment la publicité partielle des documents administratifs (article 11), la procédure de notification du rejet de la demande de publicité ou de l'ajournement du traitement de cette demande (article 12) ainsi que la publicité des documents administratifs protégés par le droit d'auteur (article 13).

(1) Voir l'avis que le Conseil d'Etat, section de législation, a rendu le 18 février 1993 sur un avant-projet de loi "relatif à la publicité de l'administration dans les administrations fédérales" (Doc. parl., Chambre, 1992-93, n° 1112/1, p. 29).

In een afzonderlijk hoofdstuk van het ontwerp zijn de procedureregels opgenomen in geval van verbetering van onjuiste of onvolledige gegevens die in een bestuursdocument voorkomen (artikelen 16 tot 18) en ingeval de openbaarmaking of de verbetering van een bestuursdocument wordt toegestaan, dan wel uitdrukkelijk of stilzwijgend wordt geweigerd (artikelen 19 tot 21). Tegen beslissingen waarbij de openbaarheid van een bestuursdocument of de verbetering van een dergelijk document wordt toegestaan of geweigerd, kan beroep worden ingesteld bij een daartoe opgerichte Gewestelijke Beroepscommissie, waarvan de samenstelling en de werkwijze overeenkomstig artikel 19 van het ontwerp door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering zullen worden bepaald. De betrokken commissie zal daarenboven op eigen initiatief bepaalde adviezen kunnen verstrekken en voorstellen kunnen formuleren in verband met de toepassing van de in het ontwerp uitgewerkte regeling (artikel 22).

3.1. Menige bepaling van het ontwerp vertoont inhoudelijk gelijkenis met bepalingen in reeds bestaande regelingen betreffende de openbaarheid van bestuur. De memorie van toelichting doet trouwens ervan blijken dat bij het uitwerken van de regeling voor het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest bewust is gestreefd naar een parallelisme met reeds bestaande regelingen. Te denken valt in dat verband aan de regeling die is vervat in de federale wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur en aan die van het decreet van de Vlaamse Raad van 23 oktober 1991 betreffende de openbaarheid van bestuursdocumenten in de diensten en instellingen van de Vlaamse regering.

Vooraf de regeling die is uitgewerkt in de wet van 11 april 1994 blijkt de stellers van het ontwerp als inspiratiebron te hebben gediend, hetgeen echter niet inhoudt dat de federale regeling zonder meer is getransponeerd naar het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest toe. Het ontwerp vertoont inderdaad een aantal essentiële verschilpunten met de regeling die is vervat in de wet van 11 april 1994. Die verschilpunten betreffen vooral:

- de wijze van omschrijving van het toepassingsgebied van de ontworpen regeling. Met name verschilt het procedé dat in artikel 2, 2°, van het ontwerp, is gehanteerd voor de omschrijving van de "andere administratieve overheden" van de techniek die is gebezigd in het overeenkomstige artikel 1, eerste lid, b) van de wet van 11 april 1994 (zie in dat verband de opmerking bij artikel 2 van het ontwerp);
- het feit dat blijkens artikel 10, § 4, van het ontwerp alle bestuursdocumenten van openbaarheid moeten worden uitgesloten indien ze een materie betreffen "waarvoor nog geen administratieve eindbeslissing is genomen". Een dergelijk, in absolute bewoordingen geformuleerd verbod, komt niet voor in artikel 6, § 3, van de wet van 11 april 1994, vermits die bepaling het aan de betrokken overheid laat om erover te oordelen of het om een bestuursdocument gaat "waarvan de openbaarmaking, om reden dat het document niet af of onvolledig is, tot misvatting aanleiding kan geven" (zie verder opmerking 4 bij artikel 10 van het ontwerp);
- de procedure van beroep tegen beslissingen tot weigering van openbaarheid of van verbetering van bestuursdocumenten. In tegenstelling tot wat in artikel 8 van de wet van 11 april 1994 wordt bepaald, voorziet het ontwerp niet in een procedure van heroverweging waarbij voor de in artikel 8 van de voornoemde wet bedoelde commissie uitsluitend een adviserende bevoegdheid is weggelegd, doch wordt aan de Gewestelijke Beroepscommissie een beslissingsbevoegdheid toegekend met betrekking tot het ingestelde beroep.

3.2. De sub 3.1. aangehaalde verschilpunten tussen, eensdeels, de ontworpen regeling en, anderdeels, de regeling die is vervat in de wet van 11 april 1994, laten niettemin de vaststelling overeind dat sommige bepalingen van het ontwerp inhoudelijk aansluiten op gelijkwaardige bepalingen van de voornoemde wet, zij het dat zulks niet altijd gebeurt met gebruikmaking van identieke bewoordingen (zie bij voorbeeld de artikelen 4 tot 6, 8 tot 11, 15, 16 en 18 van het ontwerp). Het spreekt voor zich dat, in zover bij de stellers van het ontwerp niet specifiek de bedoeling voorligt om af te wijken van de formulering van de wet van 11 april 1994, het aanbeveling verdient om in de betrokken bepalingen aan te sluiten bij de redactie van de overeenkomstige artikelen van de meermaals genoemde wet van 11 april 1994. Een dergelijke handelwijze kan enkel de uniformiteit van de federale en de gewestelijke regelgeving met betrekking tot een zelfde materie ten goede komen en op die wijze bijdragen tot een beter begrip ervan.

Un chapitre distinct du projet comporte les règles de procédure à suivre en cas de correction d'informations inexactes ou incomplètes figurant dans un document administratif (articles 16 à 18) ainsi que dans le cas où la publicité ou la correction d'un document administratif est permise ou refusée, ce refus pouvant être exprès ou tacite (articles 19 à 21). Les décisions par lesquelles la publicité d'un document administratif ou la correction d'un tel document est autorisée ou refusée, peuvent faire l'objet d'un recours formé auprès de la Commission régionale de recours instituée à cette fin, dont la composition et le fonctionnement seront déterminés par le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, conformément à l'article 19 du projet. De plus, cette commission pourra, de sa propre initiative, émettre des avis et formuler des propositions relatives à l'application de la réglementation élaborée dans le projet (article 22).

3.1. Plusieurs dispositions du projet présentent des similitudes quant au fond avec certaines dispositions des réglementations existantes en matière de publicité de l'administration. L'exposé des motifs comporte d'ailleurs des indications confirmant le fait que lors de l'élaboration de la réglementation applicable à la Région de Bruxelles-Capitale, le parallélisme avec les réglementations existantes a été recherché volontairement. Il peut être fait référence à cet égard à la réglementation contenue dans la loi fédérale du 11 avril 1994 relative à la publicité de l'administration et à celle du décret du Conseil flamand du 23 octobre 1991 relatif à la publicité des documents administratifs dans les services et établissements du Gouvernement flamand.

La réglementation élaborée par la loi du 11 avril 1994 semble avoir été la principale source d'inspiration des auteurs du projet, ce qui n'implique toutefois pas que la réglementation fédérale ait été transposée sans plus en Région de Bruxelles-Capitale. Le projet présente en effet certaines différences essentielles avec la réglementation contenue dans la loi du 11 avril 1994. Ces différences concernent principalement:

- la manière de définir le champ d'application de la réglementation en projet. En effet, le procedé utilisé à l'article 2, 2°, du projet, pour définir les "autres autorités administratives" diffère de la technique mise en oeuvre à l'article correspondant de la loi du 11 avril 1994, c'est-à-dire l'article 1er, alinéa 1er, b), de cette loi (voir à ce propos l'observation relative à l'article 2 du projet);
- le fait que selon l'article 10, § 4, du projet, tous les documents administratifs doivent être exclus de la publicité lorsqu'ils portent sur une matière "pour laquelle une décision administrative finale n'a pas encore été prise". Une telle interdiction formulée en termes absolus ne figure pas à l'article 6, § 3, de la loi du 11 avril 1994, dès lors que cette disposition laisse à l'autorité concernée le soin d'apprécier s'il s'agit d'un document administratif "dont la divulgation peut être source de méprise, le document étant inachevé ou incomplet" (voir infra l'observation 4 relative à l'article 10 du projet);
- la procédure de recours contre les décisions de refus de publicité ou de correction de documents administratifs. Contrairement à ce que dispose l'article 8 de la loi du 11 avril 1994, le projet ne prévoit pas de procédure de reconsidération réservant à la commission visée à l'article 8 de la loi précitée uniquement une compétence d'avis, mais investit la Commission régionale de recours du pouvoir de statuer sur le recours formé.

3.2. Nonobstant les différences visées sous 3.1. entre, d'une part, la réglementation projetée et, d'autre part, la réglementation contenue dans la loi du 11 avril 1994, il convient cependant de constater que certaines dispositions du projet se rapprochent, quant au fond, de dispositions similaires de la loi précitée, bien que la formulation utilisée ne soit pas toujours identique (voir par exemple les articles 4 à 6, 8 à 11, 15, 16 et 18 du projet). Il va de soi que, dans la mesure où il n'entre pas spécifiquement dans les intentions des auteurs du projet de déroger à la formulation de la loi du 11 avril 1994, il est recommandé de mettre la rédaction des dispositions concernées en harmonie avec celle des articles correspondants de la loi précitée du 11 avril 1994. Une telle façon de procéder ne peut être que bénéfique pour l'uniformité des réglementations fédérale et régionale relatives à une même matière et contribuera de la sorte à une meilleure compréhension de celles-ci.

Het onmiskenbaar parallelisme dat bestaat tussen sommige bepalingen van het ontwerp en de wet van 11 april 1994, verklaart wellicht waarom de memorie van toelichting bij het ontwerp vrij sunnucir is gehouden wat de verduidelijking betreft van sommige bepalingen welke ook in de zoëven genoemde wet voorkomen. Bij gebreke van een dergelijke verduidelijking zou men kunnen ervan uitgaan dat de stellers van het ontwerp aan de betrokken bepalingen een draagwijdte beogen toe te kennen welke vergelijkbaar is met die van de overeenkomstige artikelen van de wet van 11 april 1994. Met het oog op de bespreking in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en voor een beter begrip van de ontworpen regeling verdient het niettemin de voorkeur de artikelen van het ontwerp in de memorie van toelichting van een adequate commentaar te voorzien.

Bijzondere opmerkingen

Voordrachtformulier

Het betrokken lid van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering dient, zoals in het indieningsbesluit en bij de ondertekening, met zijn volledige titel te worden vermeld in het voordrachtformulier.

Artikel 2

1. In dit artikel worden, met het oog op de omschrijving van het toepassingsgebied van de ontworpen regeling, onder meer de begrippen "gewestelijke administratieve overheden" en "andere administratieve overheden" gehanteerd. In de diverse bepalingen van het ontwerp wordt echter geen melding gemaakt van deze begrippen doch wel van het in artikel 3, 4°, omschreven begrip "instellingen", dat, benevens de verenigingen van gemeenten, zowel de "gewestelijke administratieve overheden" als de "andere administratieve overheden" omvat. Een dergelijke handelwijze kan onzekerheid doen rijzen omtrent de precieze draagwijdte van de verplichtingen welke uit de ontworpen regeling voortvloeien voor de diverse administratieve overheden en vooral voor die welke niet van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest afhangen.

Het ware derhalve duidelijker indien het onderscheid tussen de "gewestelijke administratieve overheden" en de "andere administratieve overheden" (lees: "niet-gewestelijke administratieve overheden") consequent werd aangehouden in het ontwerp en dat, waar nodig, telkens zou worden aangegeven of een bepaling op de ene categorie van overheden, dan wel op de andere of op de beide categorieën van toepassing is. Een zelfde handelwijze wordt trouwens gevolgd in de wet van 11 april 1994 waar in de diverse artikelen telkens consequent het onderscheid wordt gemaakt tussen "federale administratieve overheden" en "niet-federale administratieve overheden". In dat geval kan de omschrijving van het begrip "instellingen" in artikel 3, 4°, van het ontwerp worden weggelaten.

In het tekstvoorstel dat onder het hierna volgende punt 3 voor artikel 2 van het ontwerp wordt geformuleerd, wordt ervan uitgegaan dat het onderscheid tussen de "gewestelijke" en de "niet-gewestelijke" administratieve overheden op een logische wijze zal worden doorgetrokken in de diverse bepalingen van het ontwerp. Zulks impliceert dat de "verenigingen van gemeenten" bedoeld in artikel 2, 3°, van het ontwerp voor de toepassing van de ordonnantie moeten worden gelijkgesteld met "gewestelijke administratieve overheden" en dat de Regering, waar nodig in het ontwerp, telkens met een voldoende nauwkeurigheid zal moeten aangeven op welke categorie(en) van overheden de betrokken bepalingen toepassing zullen vinden.

2. Luidens artikel 2, 2°, van het ontwerp, is de ordonnantie van toepassing op "de andere administratieve overheden, in de mate dat deze ordonnantie de openbaarheid verbiedt of beperkt van de bestuursdocumenten waarvoor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd is".

2.1. Een dergelijke formulering is niet in overeenstemming met wat de Grondwetgever bij de invoering van artikel 24ter - het huidige artikel 32 -, voor ogen stond, wat de bevoegdheid van de wet-, decreet- en ordonnantiegever betreft "ten aanzien van de documenten die berusten bij de overheden of diensten die onder de bevoegdheid vallen van, naar gelang het geval, de federale Overheid, de Gemeenschap of het Gewest", welke bevoegdheid ook erin bestaat

Le parallélisme indéniable existant entre certaines dispositions de l'ordonnance en projet et la loi du 11 avril 1994 explique sans doute pourquoi l'exposé des motifs accompagnant le projet est assez sommaire lorsqu'il s'agit de préciser certaines dispositions figurant également dans la loi précitée. A défaut de plus amples précisions, il pourrait être présumé que les auteurs du projet entendent donner aux dispositions concernées une portée comparable à celle des articles correspondants de la loi du 11 avril 1994. En vue du débat au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale et d'une meilleure compréhension de la réglementation projetée, il serait néanmoins préférable de munir les articles du projet d'un commentaire adéquat dans l'exposé des motifs.

Observations particulières

Formule de présentation

Le membre concerné du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale doit être mentionné avec son titre complet dans la formule de présentation, de la même manière que dans l'arrêté de présentation et à la signature.

Article 2

1. En vue de déterminer le champ d'application de la réglementation en projet, cet article utilise notamment les notions d'"autorités administratives régionales" et d'"autres autorités administratives". Il n'est toutefois pas fait mention de ces notions dans les diverses dispositions du projet, à l'inverse de la notion d'"institutions" définie à l'article 3, 4°, qui, outre les intercommunales, comprend à la fois les "autorités administratives régionales" et les "autres autorités administratives". Un tel procédé peut être source d'incertitude quant à la portée exacte des obligations découlant de la réglementation projetée pour les diverses autorités administratives et spécialement pour celles ne dépendant pas de la Région de Bruxelles-Capitale.

Il serait dès lors plus clair de maintenir la distinction entre les "autorités administratives régionales" et les "autres autorités administratives" (lire: "autorités administratives non régionales") de manière cohérente dans le projet et d'indiquer, chaque fois que cela s'impose, si une disposition s'applique à la première catégorie d'autorités, à la seconde ou aux deux. La loi du 11 avril 1994 procède d'ailleurs de la sorte en faisant, chaque fois et de manière conséquente dans les différents articles, la distinction entre les "autorités administratives fédérales" et les "autorités administratives non fédérales". Au cas où cette suggestion serait suivie, la définition de la notion d'"institutions" pourrait être omise à l'article 3, 4°.

La proposition de texte formulée sous le point 3 ci-après relativement à l'article 2 du projet, présuppose que la distinction entre les autorités administratives "régionales" et "non régionales" sera maintenue de manière logique dans les diverses dispositions du projet. Ceci implique que, pour l'application de l'ordonnance, il y a lieu d'assimiler les "intercommunales" visées à l'article 2, 3°, du projet aux "autorités administratives régionales" et que le Gouvernement devra désigner, chaque fois que cela s'impose, avec une précision suffisante, la ou les catégorie(s) d'autorités auxquelles les dispositions considérées sont applicables.

2. Selon l'article 2, 2°, du projet, l'ordonnance est applicable aux "autres autorités administratives, dans la mesure où cette ordonnance interdit ou limite la publicité des documents pour lesquels la Région de Bruxelles-Capitale est compétente".

2.1. Cette formulation n'est pas conforme à la conception qu'a eue le Constituant lorsqu'il a inséré l'article 24ter - l'actuel article 32 - en ce qui concerne la compétence des législateurs national, décentral et régional bruxellois relativement aux "documents détenus par les autorités ou services relevant de la compétence, selon le cas, de l'autorité fédérale, de la Communauté ou de la Région", laquelle compétence consistait aussi à "prévoir des exceptions pour

'uitzonderingen (te) bepalen op gronden die de uitoefening van hun bevoegdheden betreffen, geldend voor alle administratieve overheden"⁽²⁾. Het uitoefenen van de bevoegdheid van de ordonnantiegever om in uitzonderingen op de openbaarheid te voorzien dient volgens de wil van de Grondwetgever derhalve te gebeuren op basis van criteria betreffende de overheid die de documenten onder zich heeft, dan wel op basis van criteria betreffende de "gronden" voor de uitzonderingen. Door de Grondwetgever is echter niet gerefereerd aan criteria betreffende de bestuursdocumenten zelf, zoals in het ontworpen artikel 2, 2°, het geval is.

2.2. Onverminderd het zoëven geschetste grondwettigheidsbezwaar moet trouwens worden opgemerkt dat uit de redactie van het ontworpen artikel 2, 2°, onvermijdelijk volgt dat de "andere administratieve overheden" - welke niet van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest afhangen - in voorkomend geval ertoe zullen zijn gehouden om bestuursdocumenten openbaar te maken, ook al komen daardoor sommige van de in artikel 10, §§ 2 en 3, van het ontwerp beoogde belangen in het gedrang. Het valt te betwijfelen of zulks strookt met de bedoeling van de stellers van het ontwerp.

2.3. Uit hetgeen voorafgaat volgt dat de verwijzing in het ontworpen artikel 2, 2°, naar de "bestuursdocumenten waarvoor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bevoegd is" dient te vervallen. In de plaats ervan kan worden geopteerd voor een meer grondwetsconforme verwijzing naar de "uitzonderingsgronden" die tot de bevoegdheid van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest behoren. Een gelijkwaardige verwijzing komt trouwens voor in artikel 1, eerste lid, b), van de wet van 11 april 1994. In het hierna volgend tekstvoorstel is een dergelijke verwijzing verwerkt.

3. Rekening houdend met de sub 1 en 2 geformuleerde opmerkingen, wordt voor artikel 2 van het ontwerp de volgende redactie in overweging gegeven :

"Art. 2. - Deze ordonnantie is van toepassing op :

- 1° de administratieve overheden welke afhangen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, hierna "gewestelijke administratieve overheden" te noemen;
- 2° de administratieve overheden welke niet afhangen van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest, hierna "niet-gewestelijke administratieve overheden" te noemen, doch slechts in de mate dat deze ordonnantie op gronden die tot de bevoegdheid van het voornoemde Gewest behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt op beperkt;
- 3° de verenigingen van gemeenten die zijn onderworpen aan het administratief toezicht van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest; voor de toepassing van deze ordonnantie worden die verenigingen met de "gewestelijke administratieve overheden" gelijkgesteld".

Uiteraard zullen de volgende artikelen van het ontwerp moeten worden aangepast aan de aldus gewijzigde redactie van artikel 2.

Artikel 3

1. Het ware nuttig om, naar analogie met het bepaalde in artikel 1, tweede lid, van de wet van 11 april 1994, artikel 3 te laten aanvangen met een omschrijving van het begrip "administratieve overheid". Men schrijve derhalve :

"1° administratieve overheid : een administratieve overheid als bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;"

Indien op deze suggestie wordt ingegaan zullen de overige onderdelen van de opsomming uiteraard moeten worden vernummerd.

des motifs relevant de l'exercice de leurs compétences, qui valent pour toutes les autorités administratives"⁽²⁾. La compétence du législateur régional bruxellois lui permettant de prévoir des exceptions à la publicité doit donc, de la volonté du Constituant, s'exercer sur la base de critères relatifs à l'autorité qui détient les documents ou sur la base de critères relatifs aux "motifs" d'exception. Le Constituant ne fait toutefois pas référence à des critères relatifs aux documents administratifs mêmes, comme le fait l'article 2, 2°, en projet.

2.2. Sans préjudice de la critique de constitutionnalité qui vient d'être formulée, force est d'ailleurs de relever qu'il résulte irrémédiablement de la rédaction de l'article 2, 2°, en projet, que les "autres autorités administratives" - qui ne dépendent pas de la Région de Bruxelles-Capitale - seront tenues, le cas échéant, de publier des documents administratifs, au risque de mettre en cause certains des intérêts visés à l'article 10, §§ 2 et 3. Il est douteux que ceci réponde aux intentions des auteurs du projet.

2.3. Il résulte de ce qui précède que, dans l'article 2, 2°, en projet, la référence aux "documents administratifs pour lesquels la Région de Bruxelles-Capitale est compétente" doit être omise. Celle-ci peut être remplacée par une référence - plus conforme à la Constitution - aux "motifs d'exception" relevant de la compétence de la Région de Bruxelles-Capitale. Une telle référence apparaît d'ailleurs à l'article 1er, alinéa 1er, b), de la loi du 11 avril 1994. La proposition de texte formulée ci-dessous contient une référence de ce type.

3. Compte tenu des observations formulées sous 1 et 2, la rédaction suivante est suggérée pour l'article 2 du projet :

"Art. 2. - La présente ordonnance s'applique :

- 1° aux autorités administratives dépendant de la Région de Bruxelles-Capitale, dénommées ci-après "autorités administratives régionales";
- 2° aux autorités administratives ne dépendant pas de la Région de Bruxelles-Capitale, dénommées ci-après "autorités administratives non régionales", mais uniquement dans la mesure où, pour des motifs relevant des compétences de la Région précitée, la présente ordonnance interdit ou limite la publicité de documents administratifs;
- 3° aux intercommunales soumises à la tutelle administrative de la Région de Bruxelles-Capitale; pour l'application de la présente ordonnance, ces intercommunales sont assimilées aux "autorités administratives régionales".

Les articles suivants du projet devront de toute évidence être adaptés à la rédaction ainsi modifiée de l'article 2.

Article 3

1. Il serait utile, par analogie avec l'article 1er, alinéa 2, de la loi du 11 avril 1994, de faire commencer l'article 3 par une définition de la notion d'"autorité administrative". Il y aurait lieu, dès lors, d'écrire :

"1° autorité administrative : une autorité administrative visée à l'article 14 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;"

S'il est donné suite à cette suggestion, la numérotation des autres éléments de l'énumération devra, à l'évidence, être adaptée.

(2) Gedr. St., Kamer, 1992-93, nr. 839/1, verklarende nota, blz. 5.

(2) Doc. parl., Chambre, 1992-93, n° 839/1, note explicative, p. 5.

2. De omschrijving van het begrip "bestuursdocument" in het ontworpen artikel 3, 1°, - dat artikel 3, 2°, zal worden indien op de suggestie onder punt 1 wordt ingegaan - is in meer restrictieve bewoordingen gesteld dan het geval is voor de omschrijving van het overeenkomstige begrip in artikel 1, tweede lid, 2°, van de wet van 11 april 1994. Een dergelijke beperkende omschrijving is niet ten volle in overeenstemming met het door de Grondwetgever beoogde begrip. Tijdens de parlementaire voorbereiding van artikel 24ter van de Grondwet - het huidige artikel 32 - werd in dat verband onder meer gesteld :

"Met de term "bestuursdocument" wordt alle informatie bedoeld, in welke vorm ook, waarover de administratieve overheden beschikken. De term dient breed te worden opgevat. Het betreft alle beschikbare informatie, welke ook de informatiedrager is : schriftelijke stukken, geluids- en beeldopnamen met inbegrip van de gegevens vervat in de geautomatiseerde informatieverwerking. Verslagen, studies, zelfs van niet-ambtelijke adviescommissies, sommige notulen en processen-verbaal, statistieken, administratieve richtlijnen, omzendbrieven, contracten en vergunningen, registers van openbaar onderzoek, examenochiers, films, foto's, enz. waarover een overheid beschikt zijn in regel openbaar, behoudens wanneer een uitzonderingsgrond moet worden toegepast⁽³⁾.

Uit het aangehaalde citaat blijkt dat de Grondwetgever een ruime omschrijving van het begrip "bestuursdocument" heeft beoogd. Het verdient dan ook aanbeveling om de definitie in het ontworpen artikel 3, 1°, te vervangen door een begripsomschrijving in de zin van die van de wet van 11 april 1994, welke luidt als volgt :

"bestuursdocument : alle informatie, in welke vorm ook, waarover een administratieve overheid beschikt".

3. Rekening houdend met zowel de opmerking bij artikel 2 onder punt 1, als met het tekstvoorstel dat voor hetzelfde artikel word geformuleerd onder punt 3, wordt de definitie in het ontworpen artikel 3, 4°, beter geschraapt.

Artikel 4

In fine van het eerste lid leze men "... ter beschikking van eenieder die erom vraagt".

Artikel 5

Het lijkt logisch om de vermeldingen van de gegevens met betrekking tot de persoon die het dossier behandelt of die meer inlichtingen kan verstrekken, aan te vullen met het adres van de betrokkene. Op die wijze wordt trouwens een grotere eenvormigheid bewerkstelligd met de overeenkomstige bepaling van artikel 2, 3°, van de wet van 11 april 1994.

Artikel 6

Aan de Raad van State is meegedeeld dat, in de laatste zin van artikel 6 dient te worden gerefereerd aan "de termijn voor het indienen van het beroep, bedoeld in artikel 20". Indien zulks overeenstemt met de bedoeling van de Regering, dient ook de eerste zin van het artikel op overeenkomstige wijze te worden aangepast.

Vraag is overigens welke andere "eventuele beroepsmogelijkheden" met het artikel worden beoogd. In de commentaar bij dit artikel wordt daarover geen nadere toelichting verschaft.

Artikel 7

Dit artikel luidt als volgt :

"De Regering kan iedere andere maatregel nemen ter bevordering van de actieve openbaarheid van bestuur".

(3) Gedr. St., Kamer, 1992-93, nr. 839/1, verklarende nota, blz. 6.

2. La définition de la notion de "document administratif" figurant à l'article 3, 1°, en projet - qui deviendra l'article 3, 2°, s'il est donné suite à la suggestion formulée au point 1 - est énoncée en des termes plus restrictifs que la définition de la notion correspondante à l'article 1er, alinéa 2, 2°, de la loi du 11 avril 1994. Une telle définition restrictive n'est pas en parfaite conformité avec la notion visée par le Constituant. Au cours des travaux préparatoires relatifs à l'article 24ter de la Constitution - l'actuel article 32 -, il a notamment été déclaré à ce sujet :

"Le terme "document administratif" couvre toute information, sous quelque forme que ce soit, dont les autorités administratives disposent. Il doit être pris au sens large. Il concerne toutes les informations disponibles, quel que soit le support : documents écrits, enregistrements sonores et visuels y compris les données reprises dans le traitement automatisé de l'information. Les rapports, les études, même de commissions consultatives non officielles, certains comptes rendus et procès-verbaux, les statistiques, les directives administratives, les circulaires, les contrats et licences, les registres d'enquête publique, les cahiers d'examen, les films, les photos, etc. dont dispose une autorité sont en règle générale publics, sauf lorsqu'un des motifs d'exception doit être appliqué" (3).

Il ressort de cette citation que le Constituant a entendu définir en termes larges la notion de "document administratif". Il est dès lors recommandé de remplacer la définition de l'article 3, 1°, en projet, par une définition au sens de la loi du 11 avril 1994, rédigée comme suit :

"document administratif : toute information, sous quelque forme que ce soit, dont une autorité administrative dispose".

3. Compte tenu, tant de l'observation relative à l'article 2 sous 1 que de la proposition de texte formulée sous 3 à propos du même article, il est préférable de supprimer la définition figurant à l'article 3, 4°, en projet.

Article 4

A la fin de l'alinéa 1er, il conviendrait d'écrire, dans la version néerlandaise, "... ter beschikking van eenieder die erom vraagt".

Article 5

Il paraît logique d'ajouter l'adresse de l'intéressé aux mentions des éléments relatifs à la personne qui traite le dossier ou qui est en mesure de fournir de plus amples informations. Ce procédé concourt, du reste, à améliorer l'uniformité avec la disposition correspondante figurant à l'article 2, 3°, de la loi du 11 avril 1994.

Article 6

Il a été communiqué au Conseil d'Etat que, dans la dernière phrase de l'article 6, il y a lieu de se reporter au "délai de prescription pour introduire le recours, visé à l'article 20". Si telle est l'intention du Gouvernement, il faut également remanier la première phrase de l'article dans le même sens.

La question se pose, au demeurant, de savoir quelles sont les autres "voies éventuelles de recours" que vise l'article. Le commentaire relatif à cet article ne fournit aucune précision à cet égard.

Article 7

Cet article dispose ce qui suit :

"Le Gouvernement peut prendre toute autre mesure afin de promouvoir la publicité active de l'administration".

(3) Doc parl., Chambre, 1992-93, n° 839/1, note explicative, p. 5.

Een in dergelijke ruime bewoordingen geredigeerde delegatie aan de Regering roept diverse bedenkingen op.

Vooreerst zal met een dergelijke algemene bepaling uiteraard geen afbreuk kunnen worden gedaan aan de bevoegdheid welke de ordonnantiegever op het vlak van de regeling van de openbaarheid van bestuur put uit artikel 32 van de Grondwet. Voorts in artikel 7 overbodig in de mate dat het artikel de bevestiging beoogt van de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover de Regering beschikt krachtens artikel 69 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen. Ten slotte is artikel 7 in te algemene bewoordingen gesteld om op een deugdelijke wijze een rechtsgrond te kunnen bieden voor bepaalde, specifieke uitvoeringsmaatregelen. In dat verband valt trouwens op te merken dat de artikelsgewijze bespreking in de memorie van toelichting gewag maakt van door de Regering te nemen "verdergaande initiatieven ... om haar informatiebeleid uit te bouwen". Een dergelijk oogmerk zou op zijn minst in de tekst van het ontwerp en met een voldoende nauwkeurigheid tot uitdrukking moeten worden gebracht opdat artikel 7 in het ontwerp zou kunnen worden behouden.

Artikel 8

In fine van het tweede lid leze men "... dat de verzoeker van een belang doet blijken".

Artikel 9

1. Luidens de memorie van toelichting is de "doorverwijzing van aanvragen gericht tot een dienst die niet over een bepaald document beschikt ... verplicht". Zulks blijkt niet uit de tekst van het ontwerp vermits daarin enkel sprake is van een doorverwijzing wanneer het gaat om een "instelling die niet bevoegd is". Het verdient dan ook aanbeveling om artikel 9 aan te vullen met een bepaling in de zin van artikel 5, tweede lid, van de wet van 11 april 1994. Blijft immers een dergelijke aanvulling achterwege, dan zal zulks tot gevolg hebben dat een overheid welke het bestuursdocument niet onder zich heeft, niettemin voor de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift, zal moeten instaan indien zij daarom wordt verzocht.

2. In artikel 9, tweede lid, vulle men in de Nederlandse tekst het bepaalde na de eerste gedachtenstreep aan met de woorden "door de verzoeker".

3. Gelet op het bepaalde in artikel 9, tweede lid, tweede gedachtenstreep, wordt in het derde lid beter geschreven "... aan de verzoeker laten weten, mis deze in de aanvraag is geïdentificeerd".

Artikel 10

1. Dit artikel is illustratief voor de noodzaak om in het ontwerp duidelijker blijkt te geven van het toepassingsgebied van de betrokken bepalingen. Een aantal paragrafen van artikel 10 is immers van toepassing op alle administratieve overheden, terwijl andere paragrafen van dat artikel uitzonderingsgronden vermelden welke uitsluitend gelden voor overheden welke van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest afhangen. Overeenkomstig de opmerking 1, geformuleerd bij artikel 2 van het ontwerp, zal derhalve ook in artikel 10 een duidelijk en consequent onderscheid moeten worden gemaakt tussen de "gewestelijke administratieve overheden" en de "niet-gewestelijke administratieve overheden".

2. Artikel 10, § 1, verwijst naar uitzonderingsgronden welke tot de federale bevoegdheid behoren en welke ook van toepassing zijn op de niet-federale administratieve overheden. Het hernemen van een dergelijke bepaling in het ontwerp van ordonnantie valt dan ook af te raden⁽⁴⁾.

(4) Zie onder meer ook Arbitragehof, arrest nr. 48/93 van 17 juni 1993.

Une délégation au Gouvernement rédigée en des termes aussi larges appelle diverses réflexions.

Tout d'abord, une telle disposition générale ne pourra, à l'évidence, affecter la compétence que le législateur régional bruxellois tient, en ce qui concerne la réglementation de la publicité de l'administration, de l'article 32 de la Constitution. Par ailleurs, l'article 7 est superflu, dans la mesure où il vise à confirmer la compétence générale d'exécution dont le Gouvernement est investi en vertu de l'article 69 de la loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises. Enfin, l'article 7 est rédigé en des termes trop généraux pour pouvoir procurer de manière adéquate un fondement légal à certaines mesures d'exécution spécifiques. A cet égard, il convient de relever, du reste, que le commentaire des articles figurant dans l'exposé des motifs fait état d'"initiatives plus poussées" à prendre par le Gouvernement "dans le but d'élaborer sa politique d'information". Un pareil objectif devrait, à tout le moins, être exprimé de manière suffisamment précise dans le texte du projet, afin que l'article 7 puisse y être maintenu.

Article 8

A la fin de l'alinéa 2, il conviendrait d'écrire, dans la version néerlandaise, "... dat de verzoeker van een belang doet blijken".

Article 9

1. Selon l'exposé des motifs, "la transmission de demandes adressées à un service qui ne dispose pas d'un document déterminé est rendue obligatoire". Cette obligation ne ressort pas du texte du projet, dès lors que ce dernier fait mention uniquement d'une transmission lorsque "une demande ... n'est pas adressée à l'institution compétente". Il est recommandé, dès lors, de compléter l'article 9 par une disposition au sens de l'article 5, alinéa 2, de la loi du 11 avril 1994. En effet, si une telle précision n'est pas ajoutée, il en résultera qu'une autorité ne disposant pas du document administratif devra néanmoins en assurer la consultation, l'explication ou la communication sous forme de copie si la demande lui en est faite.

2. A l'article 9, alinéa 2, il conviendrait de compléter, dans le texte néerlandais, la disposition précédée du premier tiret par les mots "door de verzoeker".

3. Compte tenu de l'article 9, alinéa 2, deuxième tiret, mieux vaudrait écrire, à l'alinéa 3, "... le faire savoir au demandeur dans les plus brefs délais, pour autant que ce dernier soit identifié dans la demande".

Article 10

1. Cet article illustre l'utilité de faire apparaître plus clairement, dans le projet, le champ d'application des dispositions concernées. Un nombre de paragraphes de l'article 10 s'appliquent, en effet, à toutes les autorités administratives, alors que d'autres paragraphes de cet article indiquent des motifs d'exception qui valent uniquement pour les autorités relevant de la Région de Bruxelles-Capitale. Conformément à l'observation 1, formulée relativement à l'article 2 du projet, il faudra, dès lors, faire également à l'article 10 une distinction claire et logique entre les "autorités administratives régionales" et les "autorités administratives non régionales".

2. L'article 10, § 1er, fait référence à des motifs d'exception qui sont de la compétence fédérale et qui s'appliquent également aux autorités administratives non fédérales. Il est déconseillé, dès lors, d'inscrire une pareille disposition dans le projet d'ordonnance⁽⁴⁾.

(4) Voir, entre autres, également Cour d'arbitrage, arrêt n° 48/93 du 17 juin 1993.

3. Indien paragraaf 1 van artikel 10 wordt geschrapt verdient het duidelijkheidshalve aanbeveling om in de inleidende zin van paragraaf 2 - welke dan paragraaf 1 wordt - te expliciteren dat het gaat om een "vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument". Bovendien wordt in de Nederlandse tekst van dezelfde inleidende zin beter geschreven "... niet opweegt tegen de bescherming van één van de volgende belangen".

Eveneens met het oog op de duidelijkheid kan in het ontworpen artikel 10, § 2, 2°, worden geschreven: "2° een economisch of financieel belang van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest".

4. Het ontworpen artikel 10, § 4, houdt een absolute uitzonderingsgrond in met betrekking tot bestuursdocumenten "in verband met een materie waarvoor nog geen administratieve eindbeslissing is genomen, ongeacht of deze nog vatbaar is voor beroep". Onder de algemene opmerkingen onder punt 3.1. werd reeds gewezen op het verschil dat ter zake bestaat met de in de wet van 11 april 1994 vervatte regeling.

Er moet worden vastgesteld dat het absoluut karakter van de in artikel 10, § 4, vermelde uitzonderingsgrond niet in overeenstemming is met de memorie van toelichting waarin wordt verduidelijkt dat aan de toepassing van elke uitzonderingsgrond, die vermeld in paragraaf 4 inclusief, een belangenafweging ten grondslag moet liggen. Hierover ondervraagd werd door de gemachtigde ambtenaar verklaard dat, wat de bestuurshandelingen betreft welke zich in het stadium van de voorbereiding bevinden, een onderscheid moet worden gemaakt al naar het gaat om een handeling die op personen betrekking heeft (bijvoorbeeld een bevordering), dan wel om een handeling welke louter op objectieve gegevens is gesteund (bijvoorbeeld een bouw aanvraag). Een dergelijk onderscheid blijkt echter niet uit de tekst van het ontwerp.

Mocht het inderdaad de bedoeling zijn van de stellers van het ontwerp om aan de uitzonderingsgrond, vermeld in het ontworpen artikel 10, § 4, een absoluut karakter mee te geven, dan zou zulks op een algemene uitsluiting van de openbaarheid van informatie in de voorbereidende fase van bestuurshandelingen neerkomen. Er kan op zijn minst aan worden getwijfeld of een dergelijke uitsluiting in overeenstemming is met het beginsel van de openbaarheid zoals dat door de Grondwetgever is geconcipieerd⁽⁵⁾. Die twijfel lijkt ook door de federale wetgever te zijn gedeeld vermits het overeenkomstige artikel 6, § 3, 1°, van de wet van 11 april 1994 niet in de absolute bewoordingen is gesteld van artikel 10, § 4.

Artikel 11

Er is een gebrek aan overeenstemming tussen de tekst van dit artikel en de erop betrekking hebbende commentaar in de memorie van toelichting. Blijkens de tekst van het ontwerp gaat het in artikel 11 om een mogelijkheid; de memorie van toelichting heeft het over een verplichting. Dit gebrek aan overeenstemming zal moeten worden weggewerkt. Tevens kan worden overwogen om de redactie van artikel 11 meer in overeenstemming te brengen met die van artikel 6, § 4, van de wet van 11 april 1994. In ieder geval dient het woord "recht" te worden vervangen door het woord "bevoegdheid".

(5) Een algemene uitsluiting van de openbaarheid is alvast niet in overeenstemming met het genuanceerde standpunt dat door de bevoegde minister is vertolkt voor de Kamercommissie welke artikel 24ter van de Grondwet - het huidige artikel 32 - heeft besproken en waaruit blijkt dat een inperking van de openbaarheid van documenten die betrekking hebben op de voorbereidende fase van bestuurshandelingen enkel toelaatbaar wordt geacht in specifieke gevallen (Gedr. St., Kamer, 1992-93, nr. 839/4, blz. 4). Omtrent de betekenis van het begrip "bestuursdocument" werd tijdens de parlementaire voorbereiding van het grondwetsartikel in de Senaatscommissie nog het volgende verklaard: "Verscheidene leden zijn bezorgd over de inhoud van het begrip bestuursdocumenten. De Minister geeft er een zeer ruime definitie aan. Het gaat niet alleen om bestuurshandelingen als dusdanig maar eveneens om alle documenten die dienen ter voorbereiding van de beslissing of die ermee verband houden" (Gedr. St., Senaat, B.Z. 1991-92, nr. 100-49/2°, blz. 10).

3. Si le paragraphe 1er de l'article 10 est supprimé, il est recommandé, par souci de clarté, d'explicitier, dans la phrase introductive du paragraphe 2 - qui devient dans ce cas le paragraphe 1er -, qu'il s'agit d'une "demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif". En outre, mieux vaudrait écrire dans la version néerlandaise de la même phrase introductive "... niet opweegt tegen de bescherming van één van de volgende belangen".

Toujours par souci de clarté, il conviendrait d'écrire, à l'article 10, § 2, 2°, en projet, "2° un intérêt économique ou financier de la Région de Bruxelles-Capitale".

4. L'article 10, § 4, en projet comporte un motif absolu d'exception en ce qui concerne les documents administratifs relatifs "à une matière pour laquelle une décision administrative finale n'a pas encore été prise, indépendamment du fait qu'elle soit encore susceptible de recours". Les observations générales formulées sous le point 3.1. ont déjà souligné la différence qui existe en cette matière par rapport à la règle énoncée dans la loi du 11 avril 1994.

Force est de constater que le caractère absolu du motif d'exception prévu à l'article 10, § 4, ne coïncide pas avec l'exposé des motifs qui précise que l'application d'un motif d'exception, en ce compris celui indiqué au paragraphe 4, doit toujours être fondée sur une mise en balance des intérêts. A la question qui lui a été posée à ce propos, le fonctionnaire délégué a répondu qu'en ce qui concerne les actes administratifs en cours d'élaboration, il faut faire une distinction selon qu'il s'agit d'un acte se rapportant à des personnes (par exemple, une promotion) ou d'un acte fondé simplement sur des motifs objectifs (par exemple, une demande de permis de bâtir). Une pareille distinction ne ressort toutefois pas du texte du projet.

Si l'intention des auteurs du projet est effectivement de conférer un caractère absolu au motif d'exception visé à l'article 10, § 4, en projet, il en résulterait une exclusion générale de la publicité de l'information dans la phase préparatoire des actes administratifs. Il est à tout le moins incertain qu'une pareille exclusion soit conforme au principe de la publicité tel que le Constituant l'a conçu⁽⁶⁾. Cette incertitude semble avoir été également partagée par le législateur fédéral, dès lors que l'article 6, § 3, 1°, correspondant de la loi du 11 avril 1994 n'est pas rédigé dans les termes absolus de l'article 10, § 4.

Article 11

Il y a une discordance entre le texte de cet article et le commentaire qui s'y rapporte dans l'exposé des motifs. Selon le texte du projet, l'article 11 évoque une possibilité; l'exposé des motifs fait état d'une obligation. Il faudra éliminer cette discordance. En outre, il pourrait être envisagé de mettre l'énoncé de l'article 11 davantage en harmonie avec celui de l'article 6, § 4, de la loi du 11 avril 1994. Dans la version néerlandaise le mot "recht" doit être remplacé, en tout cas, par le mot "bevoegdheid".

(5) Une exclusion générale de la publicité n'est en tout cas pas conforme au point de vue nuancé que le ministre compétent a exprimé devant la Commission de la Chambre qui a examiné l'article 24ter de la Constitution, l'actuel article 32, et dont il résulte qu'une limitation de la publicité des documents relatifs à la phase préparatoire des actes administratifs n'est réputée admissible que dans des cas spécifiques (Doc. parl., Chambre, 1992-93, n° 839/4, p. 4). En ce qui concerne la signification de la notion de "document administratif", la déclaration suivante fut faite, en outre, à la Commission du Sénat, au cours des travaux préparatoires relatifs à l'article de la Constitution: "Plusieurs membres se sont souciés de la définition des documents administratifs. Le ministre en donne une définition très large. Il s'agit non seulement des actes administratifs en tant que tels mais également de tous les documents préparatoires à la décision ou qui ont un lien avec celle-ci" (Doc. Parl., Sénat, S.E. 1991-92, n° 100-49/2, p. 10).

Artikel 12

In fine van het tweede lid leze men "... kan de termijn nooit met meer dan vijftien dagen worden verlengd".

Artikel 13

1. Dit artikel herneemt het bepaalde in artikel 9 van de wet van 11 april 1994. In de mate dat hierdoor het domein van de federale bevoegdheid inzake auteursrecht wordt betreden, zal de memorie van toelichting ervan blijk moeten geven dat het aannemen van de betrokken bepaling noodzakelijk is voor de uitoefening van de bevoegdheid van de ordonnantiegever, dat de betrokken aangelegenheid zich leent tot een gedifferentieerde regeling en dat de weerslag van de uitgewerkte regeling op de aan de federale wetgever voorbehouden aangelegenheid slechts marginaal is. Enkel in dat geval zal immers zijn voldaan aan de voorwaarden vereist voor de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen⁽⁶⁾.

2. In fine van het eerste lid leze men "... of uitleg erover te verstrekken".

Artikel 16

In het tweede lid is er een gebrek aan overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst. Blijkens de Nederlandse tekst dient de verbetering te gebeuren "op schriftelijke aanvraag". In de Franse tekst is een zulkdanig vereiste niet ingeschreven.

Nog in het tweede lid lijkt de term "wet" te doelen op om het even welke wetskrachtige vorm.

Artikelen 19 tot 22

Deze artikelen stellen een Gewestelijke Beroepscommissie in waarvan de samenstelling en de werkwijze door de Regering zullen worden bepaald (artikel 19) en welke, benevens het uitoefenen van de louter adviserende taak bedoeld in artikel 32, kennis dient te nemen van het beroep ingesteld "tegen een beslissing van een instelling die de openbaarmaking of de verbetering van een bestuursdocument toestaat of weigert, of tegen de stilzwijgende weigering door het verstrijken van de wettelijke termijn waarbinnen de beslissing moest worden genomen" (artikel 20, § 1).

Het beroep bij de Gewestelijke Beroepscommissie is kennelijk als een administratief en niet als een juridictioneel beroep bedoeld. Ten dezen moet immers worden vastgesteld dat de aan de Regering verleende bevoegdheid om de samenstelling en de werkwijze van de betrokken commissie te regelen geen enkele aanduiding bevat dat de commissie als een administratief rechtscollege is geconcipieerd. Het ontwerp van ordonnantie bevat geen bepalingen betreffende de voor de samenstelling van een rechtscollege essentiële waarborgen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid van de leden ervan, laat staan dat er in enige onverenigbaarheid wordt voorzien. Evenmin zijn in het ontwerp dermate nauwkeurige procedureregelen met betrekking tot het contradictoair debat uitgewerkt, dat erin een aanwijzing zou kunnen worden gezien voor het juridictioneel karakter van de Beroepscommissie. Een bepaling in de zin van het ontworpen artikel 20, § 3, tweede lid, luidens welke de commissie "alle betrokken partijen (kan) horen en de personeelsleden ... om bijkomende inlichtingen (kan) verzoeken" volstaat uiteraard niet om te stellen dat het ontwerp een aan een rechtscollege eigen regeling inzake het waarborgen van de rechten van verdediging bevat.

Evenmin blijkt uit het ontwerp dat de beslissingen van de Gewestelijke Beroepscommissie zouden zijn bekleed met het gezag dat eigen is aan juridictionele beslissingen. De beslissingen van de commissie zullen trouwens ook stilzwijgend kunnen tot stand komen, hetgeen evenmin van aard is te referen aan de eventuele juridictionele aard ervan.

(6) Zie onder meer Arbitragehof, arrest nr. 7/85 van 20 december 1985; nr. 66/88 van 30 juni 1988; nr. 40/91 van 19 december 1991 en nr. 4/93 van 21 januari 1993.

Article 12

A la fin de l'alinéa 2 du texte néerlandais, il conviendrait d'écrire "... kan de termijn nooit met meer dan vijftien dagen worden verlengd".

Article 13

1. Cet article reproduit la règle énoncée à l'article 9 de la loi du 11 avril 1994. Dans la mesure où l'on empiète de ce fait sur la compétence fédérale en matière de droit d'auteur, l'exposé des motifs devra faire apparaître que l'adoption de la disposition concernée s'impose pour l'exercice de la compétence du législateur régional bruxellois, que la matière considérée se prête à un règlement différencié et que l'incidence de la réglementation élaborée sur cette matière réservée au législateur fédéral n'est que marginale. C'est, en effet, dans ce cas uniquement que les conditions requises pour l'application de l'article 10 de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles, seront remplies⁽⁶⁾.

2. A la fin de l'alinéa 1er de la version néerlandaise, on écrira "... of uitleg erover te verstrekken".

Article 16

A l'alinéa 2, il y a une discordance entre les textes français et néerlandais. Selon le texte néerlandais, la rectification s'opère "op schriftelijke aanvraag" (sur demande écrite). Le texte français ne comporte aucune condition de cet ordre.

Encore à l'alinéa 2, le terme "loi" paraît porter sur quelque norme législative que ce soit.

Articles 19 à 22

Ces articles créent une Commission régionale de recours dont la composition et le fonctionnement seront déterminés par le Gouvernement (article 19) et qui, outre l'exercice de la mission purement consultative prévue à l'article 22, doit connaître du recours introduit "contre une décision d'une institution qui permet ou refuse la publicité ou la correction d'un document administratif ou contre un refus implicite lorsque le délai légal dans lequel une décision doit être prise est écoulé" (article 20, § 1er).

Le recours auprès de la Commission régionale de recours est manifestement conçu comme un recours administratif et non comme un recours juridictionnel. En effet, force est de constater, en l'espèce, que la compétence attribuée au Gouvernement de régler la composition et le fonctionnement de la commission concernée n'indique aucunement que la commission serait conçue comme une juridiction administrative. Le projet d'ordonnance ne comporte aucune disposition relative aux garanties essentielles pour la composition d'une juridiction quant à l'impartialité et à l'indépendance de ses membres, ni, qui plus est, ne prévoit une quelconque incompatibilité. Le projet n'élabore pas davantage des règles de procédure précises relativement au débat contradictoire, de telle sorte qu'on puisse y déceler un indice quant au caractère juridictionnel de la commission de recours. Une disposition telle que la règle énoncée à l'article 20, § 3, alinéa 2, en projet, selon laquelle la commission "peut entendre toutes les parties concernées et les membres du personnel ... afin de requérir des informations complémentaires" ne permet pas, à l'évidence, d'affirmer que le projet comporte un régime spécifique d'une juridiction garantissant les droits de la défense.

Il ne ressort pas davantage du projet que les décisions de la Commission régionale de recours seraient revêtues de l'autorité propre aux décisions juridictionnelles. Les décisions de la commission pourront, du reste, également prendre forme de manière implicite, ce qui n'est pas non plus de nature à évoquer son éventuel caractère juridique.

(6) Voir notamment Cour d'arbitrage, arrêts n° 7/85 du 20 décembre 1985; n° 66/88 du 30 juin 1988; n° 40/91 du 19 décembre 1991 et n° 4/93 du 21 janvier 1993.

Uit wat voorafgaat volgt dat, zoals de artikelen 19 tot 22 van het ontwerp van ordonnantie zijn geredigeerd, de Gewestelijke Beroepscommissie als een orgaan van het actief bestuur lijkt te moeten worden beschouwd. Teneinde elke onduidelijkheid te weren verdient het aanbeveling om zulks met zoveel woorden aan te geven in de memorie van toelichting. Indien het daarentegen de bedoeling van de stellers van het ontwerp zou zijn om met de Gewestelijke Beroepscommissie een autonoom administratief rechtscollege op te richten met toepassing van het reeds genoemde artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zal niet enkel moeten worden aangetoond dat aan de toepassingsvoorwaarden van dat artikel is voldaan, doch zullen tevens in de tekst van het ontwerp de essentiële formele en materiële criteria moeten worden aangegeven welke de betrokken commissie tot een juridictioneel orgaan maken ⁽⁷⁾. Uiteraard zullen in dat geval de artikelen 19 tot 22 van het ontwerp grondig moeten worden herzien. De hierna volgende bijzondere opmerkingen bij de betrokken artikelen dienen met dat voorbehoud te worden gelezen. Zij vertrekken van de hypothese dat de Gewestelijke Beroepscommissie als een orgaan van actief bestuur is opgevat.

Artikel 19

Dat de Brusselse Hoofdstedelijke Regering op een collegiale wijze dient te beslissen volgt reeds uit de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse Instellingen. De woorden "bij een in Ministerraad overlegd besluit" kunnen derhalve als overbodig worden geschrapt.

Artikel 20

1.1. Zoals artikel 20, § 1, eerste lid, is geredigeerd, kan het beroep niet enkel door de verzoeker, doch ook door elke belanghebbende derde worden ingesteld. Blijkens het overeenkomstige artikel 8 van de wet van 11 april 1994 kan alleen de verzoeker de heroverweging vragen. Ook in de memorie van toelichting bij het ontwerp wordt uitsluitend van de "verzoeker" gewaagd, zodat er een gebrek aan overeenstemming bestaat tussen de tekst van het ontwerp en de memorie van toelichting. Deze laatste verschilt trouwens op nog een ander punt van de tekst van het ontwerp. Blijkens artikel 20, § 1, eerste lid, is het beroep ook mogelijk tegen "de stilzwijgende weigering door het verstrijken van de wettelijke termijn waarbinnen de beslissing moest worden genomen". De memorie van toelichting heeft het enkel over beroepen ingesteld wanneer de aanvraag "wordt afgewezen", welke bewoordingen het beroep tegen stilzwijgende weigeringen lijken uit te sluiten.

1.2. Het ontworpen artikel 20, § 1, eerste lid, doet vragen rijzen omtrent de coherentie van het uitgewerkte systeem van beroep. Meer in het bijzonder lijkt de beroepsmogelijkheid waarover bij voorbeeld een belanghebbende derde beschikt met betrekking tot een beslissing waarbij de openbaarmaking wordt toegestaan, enkel zinvol te zijn indien het beroep opschortend werkt. Het ontwerp voorziet echter niet in enig schorsend effect van het ingestelde beroep. Vraag is derhalve of het ontwerp op dat punt niet aan een aanvulling toe is.

1.3. De in het ontwerp uitgewerkte regeling lijkt niet steeds te zullen kunnen uitsluiten dat het bevoegdheidsdomein van de Gewestelijke Beroepscommissie en dat van de in het Koninklijk besluit van 27 juni 1994 bedoelde Commissie voor de toegang tot bestuursdocumenten elkaar deels zullen overlappen. Een dergelijke mogelijkheid bestaat wanneer de openbaarmaking van een bestuursdocument door een administratieve overheid van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest wordt geweigerd op één van de gronden, vermeld in artikel 6, § 1, van de wet van 11 april 1994.

1.4. De rechtszekerheid zou ermee zijn gebaat indien in het ontworpen artikel 20, § 1, tweede lid, werd bepaald dat het beroep door middel van een aangetekende brief moet worden ingesteld.

(7) Zie in verband met die formele en materiële criteria MAST, A, en DUJARDIN, J., *Overzicht van het Belgisch Administratief Recht*, Brussel, 1994, nr. 600, blz. 599.

Il résulte de ce qui précède que, selon la rédaction des articles 19 à 22 du projet d'ordonnance, la Commission régionale de recours paraît devoir être considérée comme un organe de l'administrative active. Afin d'écartier toute équivoque, il est recommandé d'en faire mention de manière explicite dans l'exposé des motifs. Si, en revanche, l'intention des auteurs du projet était de créer la Commission régionale de recours sous la forme d'une juridiction administrative autonome en application de l'article 10 précité de la loi spéciale du 8 août 1980, il faudra non seulement démontrer que les conditions d'application de cet article sont remplies, mais énoncer également, dans le texte du projet, les critères formels et matériels essentiels qui érigent la commission concernée en organe juridictionnel ⁽⁷⁾. De toute évidence, les articles 19 à 22 du projet devront, dans ce cas, être remaniés en profondeur. Les observations particulières formulées ci-après relativement aux articles concernés doivent se lire sous cette réserve. Elles reposent sur l'hypothèse que la Commission régionale de recours est conçue comme un organe de l'administration active.

Article 19

La loi spéciale du 12 janvier 1989 relative aux Institutions bruxelloises emporte déjà que le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale doit prendre ses décisions collégalement. Par conséquent, les mots "par arrêté délibéré en Conseil des Ministres" peuvent être supprimés comme étant superflus.

Article 20

1.1. Tel que l'article 20, § 1er, alinéa 1er, est rédigé, le recours peut non seulement être introduit par le demandeur, mais également par tout tiers intéressé. Selon l'article 8 correspondant de la loi du 11 avril 1994, seul le demandeur peut demander une reconsidération. De même, l'exposé des motifs se rapportant au projet fait uniquement mention du "demandeur", en sorte qu'il y a une discordance entre le texte du projet et l'exposé des motifs. Ce dernier diffère, du reste, encore sur un autre point par rapport au texte du projet. Selon l'article 20, § 1er, alinéa 1er, le recours est également possible contre le "refus implicite lorsque le délai légal dans lequel une décision doit être prise est écoulé". L'exposé des motifs fait uniquement état de recours introduits si la demande "est rejetée", termes qui paraissent exclure le recours contre le refus implicites.

1.2. L'article 20, § 1er, alinéa 1er, en projet appelle des questions en ce qui concerne la cohérence du système de recours mis en place. La faculté de recours, tout particulièrement, dont dispose par exemple un tiers intéressé relativement à une décision dont la publicité est accordée, semble uniquement pertinente dans l'hypothèse où le recours serait suspensif. Le projet n'assortit toutefois le recours introduit d'aucun effet suspensif. La question se pose dès lors de savoir si le projet ne devrait pas être complété sur ce point.

1.3. La réglementation élaborée par le projet ne paraît pas toujours pouvoir éviter que la sphère de compétence de la Commission régionale de recours et celle de la Commission d'accès aux documents administratifs visée par l'arrêté royal du 27 juin 1994 se chevauchent partiellement. Une pareille probabilité existe lorsque la publicité d'un document administratif est refusée par une autorité administrative de la Région de Bruxelles-Capitale pour l'un des motifs mentionnés à l'article 6, § 1er, de la loi du 11 avril 1994.

1.4. La sécurité juridique gagnerait à ce que l'article 20, § 1er, alinéa 2, en projet dispose que le recours doit être introduit par une lettre recommandée.

(7) Voir en ce qui concerne les critères formels et matériels, MAST A., ALEN, A. et DUJARDIN, J., *Précis de droit administratif belge*, Bruxelles, 1989, n° 555, p. 483.

2.1. In het ontworpen artikel 20, § 2, eerste lid, is er een gebrek aan overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst. In de Nederlandse tekst wordt geschreven "... de dag na het inkomen van het beroep". De Franse tekst heeft het over "... le lendemain du jour de l'introduction du recours".

2.2. Bij de redactie van artikel 20, § 2, tweede lid, is onvoldoende rekening gehouden met de hypothese van een beroep tegen een beslissing die de openbaarmaking toestaat.

2.3. Naar analogie met de Franse tekst schrijve men in de Nederlandse tekst van het ontworpen artikel 20, § 2, vierde lid, "... uitdrukkelijke of stilzwijgende weigering van een aanvraag om verbetering van een bestuursdocument ...".

Artikel 21

Dit artikel is de herhaling van een algemene regel welke bovendien zaak is van de federale wetgever. Het artikel dient derhalve uit het ontwerp te worden weggelaten.

Artikel 23

Luidens dit artikel doet de ordonnantie geen afbreuk aan de wetsbepalingen die in een ruimere openbaarheid van bestuur voorzien. Er mag van worden uitgegaan dat de beoogde "wetsbepalingen" ook bepalingen van ordonnanties omvatten en dat het artikel derhalve inhoudt dat ordonnanties welke in een minder ruime openbaarheid van bestuur voorzien, moeten worden geacht op dat punt impliciet te zullen zijn opgeheven door de ordonnantie betreffende de openbaarheid van bestuur (zie bv. de ordonnantie van 29 augustus 1991 inzake de toegang tot informatie met betrekking tot het milieu in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest). De Regering doet er goed aan na te gaan welke ordonnanties of onderdelen ervan aldus op impliciete wijze zullen worden opgeheven, teneinde de desbetreffende regelen ten gepaste tijde ook expliciet op te heffen.

De kamer was samengesteld uit:

Mevrouw : S. VANDERHAEGEN, kamervoorzitter,
de Heren : M. VAN DAMME, staatsraden,
D. ALBRECHT,
G. SCHRANS, assessoren van de afdeling
E. WYMEERSCH, wetgeving,
Mevrouw : A. BECKERS, griffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. M. VAN DAMME.

Het verslag werd uitgebracht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. CLEMENT, adjunct-referendaris.

De Griffier,

A. BECKERS

De Voorzitter,

S. VANDERHAEGEN

2.1. A l'article 20, § 2, alinéa 1er, en projet, il y a une discordance entre les textes français et néerlandais. Le texte français fait état de "... le lendemain du jour de l'introduction du recours". Le texte néerlandais porte "... de dag na het inkomen van het beroep".

2.2. L'énoncé de l'article 20, § 2, alinéa 2, ne prend pas suffisamment en compte l'hypothèse d'un recours formé contre une décision autorisant la publicité.

2.3. Par analogie avec le texte français, il conviendrait d'écrire, dans le texte néerlandais de l'article 20, § 2, alinéa 4, en projet "... uitdrukkelijke of stilzwijgende weigering van een aanvraag om verbetering van een bestuursdocument ...".

Article 21

Cet article réitère une règle générale qui est, en outre, de la compétence du législateur fédéral. Il faut dès lors omettre l'article du projet.

Article 23

Selon cet article, l'ordonnance ne préjudicie pas aux dispositions législatives qui prévoient une publicité plus étendue de l'administration. Il est permis de présumer que les "dispositions législatives" visées comportent également des dispositions d'ordonnances et que l'article emporte, par conséquent, que des ordonnances prévoyant une publicité moins étendue de l'administration doivent être réputées être implicitement abrogées, sur ce point, par l'ordonnance relative à la publicité de l'administration (voir, par exemple, l'ordonnance du 29 août 1991 sur l'accès à l'information relative à l'environnement dans la Région de Bruxelles-Capitale). Le Gouvernement devra veiller à vérifier quelles ordonnances ou parties de celles-ci seront ainsi abrogées de manière implicite, afin que les règles en question soient également abrogées de manière explicite en temps utile.

La chambre était composée de:

Madame: S. VANDERHAEGEN, président de chambre,
Messieurs: M. VAN DAMME, conseillers d'Etat,
D. ALBRECHT,
G. SCHRANS, assesseurs de la section
E. WYMEERSCH, de législation,
Madame: A. BECKERS, greffier.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. M. VAN DAMME.

Le rapport a été présenté par M. G. VAN HAEGENDOREN, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. CLEMENT, référendaire adjoint.

Le Griffier,

A. BECKERS

Le Président,

S. VANDERHAEGEN

ONTWERP VAN ORDONNANTIE**betreffende de openbaarheid van bestuur**

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Op de voordracht van de Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

BESLUIT:

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen is gelast bij de Brusselse Hoofdstedelijke Raad het ontwerp van ordonnantie in te dienen waarvan de tekst hierna volgt :

HOOFDSTUK I
Algemene bepalingen

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Deze ordonnantie is van toepassing op :

- 1° de administratieve overheden welke afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna "gewestelijke administratieve overheden" te noemen;
- 2° de administratieve overheden welke niet afhangen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, hierna "niet-gewestelijke administratieve overheden" te noemen, doch slechts in de mate dat deze ordonnantie op gronden die tot de bevoegdheid van het voornoemde Gewest behoren, de openbaarheid van bestuursdocumenten verbiedt of beperkt.
- 3° de verenigingen van gemeenten die zijn onderworpen aan het administratief toezicht van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest; voor de toepassing van deze ordonnantie worden die verenigingen met de "gewestelijke administratieve overheden" gelijkgesteld.

Artikel 3

Voor de toepassing van deze ordonnantie wordt verstaan onder :

- 1° administratieve overheid : een administratieve overheid bedoeld in artikel 14 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

PROJET D'ORDONNANCE**relatif à la publicité de l'administration**

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Sur la proposition du Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations Extérieures,

ARRETE:

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures est chargé de présenter au Conseil de la Région de Bruxelles-Capitales le projet d'ordonnance dont la teneur suit :

CHAPITRE I
Dispositions générales

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

La présente ordonnance s'applique :

- 1° aux autorités administratives dépendant de la Région de Bruxelles-Capitale, dénommées ci-après "autorités administratives régionales";
- 2° aux autorités administratives ne dépendant pas de la Région de Bruxelles-Capitale, énonmées ci-après "autorités administratives non régionales", mais uniquement dans la mesure où, pour des motifs qui relèvent des compétences de la Région précitée, la présente ordonnance interdit ou limite la publicité de documents administratifs.
- 3° aux intercommunales soumises à la tutelle administrative de la Région de Bruxelles-Capitale; pour l'application de la présente ordonnance, ces intercommunales sont assimilées aux "autorités administratives régionales".

Article 3

Pour l'application de la présente ordonnance, il faut entendre par :

- 1° autorité administrative : une autorité administrative visée à l'article 14 des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat;

2° bestuursdocument : alle informatie, in welke vorm ook, waarover een administratieve overheid beschikt;

3° document van persoonlijke aard : bestuursdocument dat een beoordeling of een waardeoordeel bevat van een met naam genoemd of gemakkelijk identificeerbaar natuurlijk persoon of de beschrijving van een gedrag waarvan het ruchtbaar maken aan die persoon kennelijk nadeel kan berokkenen;

4° Regering : de Brusselse Hoofdstedelijke Regering.

HOOFDSTUK II Actieve openbaarheid

Artikel 4

De gewestelijke administratieve overheden stellen een gids met de beschrijving van hun bevoegdheden en hun interne organisatie ter beschikking van eenieder die erom vraagt.

De Regering kan de gewestelijke administratieve overheden toelaten een vergoeding aan te rekenen voor het ter beschikking stellen van de gids. De vergoeding mag de kostprijs van het document niet overtreffen.

Artikel 5

Elke briefwisseling uitgaande van een gewestelijke administratieve overheid vermeldt de naam, de hoedanigheid, het adres en het telefoonnummer van degene die het dossier behandelt of meer inlichtingen kan verstrekken.

Artikel 6

Elk document dat een beslissing of een bestuurshandeling met individuele strekking ter kennis brengt aan een bestuurde, vermeldt de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld en de vormen en termijnen die moeten worden geëerbiedigd. Bij ontstentenis van deze gegevens begint de termijn voor het indienen van het beroep niet te lopen.

HOOFDSTUK III Passieve openbaarheid

Artikel 7

Eenieder kan, volgens de voorwaarden bepaald in deze ordonnantie, elk bestuursdocument ter plaatse inzien, dientrent uitleg krijgen en mededeling in afschrift ervan ontvangen.

2° document administratif : toute information, sous quelque forme que ce soit, dont une autorité administrative dispose;

3° document à caractère personnel : document administratif comportant une appréciation ou un jugement de valeur relatif à une personne physique nommément désignée ou aisément identifiable, ou la description d'un comportement dont la divulgation peut manifestement causer un préjudice à cette personne;

4° Gouvernement : le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

CHAPITRE II Publicité active

Article 4

Les autorités administratives régionales tiennent à disposition de toute personne qui le demande un guide décrivant leurs compétences et l'organisation de leurs services.

Le Gouvernement peut permettre aux autorités administratives régionales de réclamer une rétribution pour la délivrance du guide. La rétribution ne peut excéder le prix coûtant du document.

Article 5

Toute correspondance émanant d'une autorité administrative régionale indique le nom, la qualité, l'adresse et le numéro de téléphone de la personne qui traite le dossier ou qui est en mesure de fournir de plus amples informations.

Article 6

Tout document par lequel une décision ou un acte administratif à portée individuelle est notifié à un administré indique les voies éventuelles de recours, les instances compétentes pour en connaître ainsi que les formes et délais à respecter, faute de quoi le délai de prescription pour introduire le recours ne prend pas cours.

CHAPITRE III Publicité passive

Article 7

Chacun, selon les conditions prévues par la présente ordonnance, peut prendre connaissance sur place de tout document administratif, obtenir des explications à son sujet et en recevoir communication sous forme de copie.

Voor documenten van persoonlijke aard is vereist dat de verzoeker van een belang doet blijken.

Artikel 8

Inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument geschiedt op aanvraag. De vraag vermeldt duidelijk de betrokken aangelegenheid en, waar mogelijk, de betrokken bestuursdocumenten en wordt schriftelijk gericht aan de bevoegde gewestelijke administratieve overheid.

Een aanvraag is onontvankelijk als :

- zij niet ondertekend is door de verzoeker;
- de naam en het adres van de verzoeker niet vermeld zijn;
- zij niet preciseerd op welke wijze de informatie moet worden verstrekt.

Zo een aanvraag niet ontvankelijk is, moet de bevoegde gewestelijke administratieve overheid dit zo spoedig mogelijk aan de verzoeker laten weten, mits deze in de aanvraag is geïdentificeerd.

Wanneer de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift is gericht tot een gewestelijke administratieve overheid die niet bevoegd is of het bestuursdocument niet onder zich heeft, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mede van de administratieve overheid die volgens haar inlichtingen bevoegd is of het bestuursdocument onder zich heeft.

De schriftelijke aanvragen worden bijgehouden in een register per gewestelijke administratieve overheid en gerangschikt volgens datum van ontvangst.

Artikel 9

§ 1. - De gewestelijke en niet-gewestelijke administratieve overheden wijzen de vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument af wanneer zij vaststellen dat de openbaarheid niet opweegt tegen de bescherming van een van de volgende belangen :

- 1° de internationale betrekkingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- 2° een economisch of financieel belang van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

§ 2. - De gewestelijke en niet-gewestelijke administratieve overheden wijzen de vraag af wanneer zij vaststellen dat de openbaarheid afbreuk doet aan :

- 1° een bij ordonnantie ingestelde geheimhoudingsverplichting;

Pour les documents à caractère personnel, le demandeur doit justifier d'un intérêt.

Article 8

La consultation d'un document administratif, les explications y relatives ou sa communication sous forme de copie ont lieu sur demande. La demande indique clairement la matière concernée et si possible, les documents administratifs concernés et est adressée par écrit à l'autorité administrative régionale compétente.

La demande n'est pas recevable :

- si elle n'est pas signée par le demandeur;
- si elle ne précise pas le nom et l'adresse du demandeur;
- si elle ne précise pas la manière dont l'information doit lui être fournie.

Quand une demande n'est pas recevable, l'autorité administrative régionale compétente doit le faire savoir au demandeur dans les plus brefs délais, pour autant que ce dernier soit identifié dans la demande.

Lorsque la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie n'est pas adressée à l'autorité administrative régionale compétente ou si celle-ci n'est pas en possession du document administratif, elle en informe sans délai le demandeur et lui communique la dénomination et l'adresse de l'autorité qui, selon les informations dont elle dispose est compétente ou est détentrice du document administratif.

Les demandes écrites sont consignées dans un registre par autorité administrative régionale et sont classées par date de réception.

Article 9

§ 1er. - Les autorités administratives régionales et non régionales rejettent la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif si elles constatent que la publicité ne l'emporte pas sur la protection de l'un des intérêts suivants :

- 1° les relations internationales de la Région de Bruxelles-Capitale;
- 2° un intérêt économique ou financier de la Région de Bruxelles-Capitale.

§ 2. - Les autorités administratives régionales et non régionales rejettent la demande si la publicité porte atteinte :

- 1° à une obligation de secret instaurée par ordonnance;

2° het geheim van de beraadslagingen van de Regering en van de verantwoordelijke overheden die afhangen van de gewestelijke uitvoerende macht, of waarbij een gewestelijke overheid betrokken is.

§ 3. - De gewestelijke administratieve overheden mogen een vraag om inzage, uitleg of mededeling in afschrift van een bestuursdocument afwijzen in de mate dat de vraag :

1° een advies of een mening betreft die uit vrije wil en vertrouwelijk aan de overheid is medegedeeld;

2° een bestuursdocument dat niet af is of onvolledig is;

3° kennelijk onredelijk is;

4° kennelijk te vaag geformuleerd is.

Artikel 10

Wanneer in toepassing van artikel 9, §§1 tot 3 een bestuursdocument slechts voor een deel aan de openbaarheid moet of mag worden onttrokken, wordt de inzage, de uitleg of de mededeling in afschrift tot het overige deel beperkt.

Artikel 11

De gewestelijke administratieve overheid die niet onmiddellijk op een vraag om openbaarheid kan ingaan of ze afwijst, geeft binnen een termijn van dertig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing.

In geval van uitstel kan de termijn nooit met meer dan vijftien dagen worden verlengd.

Bij ontstentenis van een kennisgeving binnen de voorgeschreven termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgevoerd.

Artikel 12

Wanneer de vraag om openbaarheid betrekking heeft op een bestuursdocument van een gewestelijke administratieve overheid waarin een auteursrechtelijk beschermd werk is opgenomen, is de toestemming van de maker of van de persoon aan wie de rechten van deze zijn overgegaan niet vereist om ter plaatse inzage van het document te verlenen of uitleg erover te verstrekken.

Een mededeling in afschrift van een auteursrechtelijk beschermd werk is enkel toegestaan met de voorafgaande toestemming van de maker of van de persoon aan wie de rechten van deze zijn overgegaan.

In ieder geval wijst de overheid op het auteursrechtelijk beschermd karakter van het betrokken werk.

2° au secret des délibérations du Gouvernement et des autorités responsables relevant du pouvoir exécutif régional ou auxquelles une autorité régionale est associée.

§ 3. - Les autorités administratives régionales peuvent rejeter la demande de consultation, d'explication ou de communication sous forme de copie d'un document administratif dans la mesure où la demande :

1° concerne un avis ou une opinion communiqué librement et à titre confidentiel à l'autorité;

2° concerne un document administratif inachevée ou incomplet;

3° est manifestement abusive;

4° est formulée de façon manifestement trop vague.

Article 10

Lorsque, en application de l'article 9, §§1 à 3, un document administratif ne doit ou ne peut être soustrait que partiellement à la publicité, la consultation, l'explication ou la communication sous forme de copie est limitée à la partie restante.

Article 11

L'autorité administrative régionale qui ne peut pas réserver une suite favorable immédiate à une demande de publicité ou qui la rejette, communique dans un délai de trente jours de la réception de la demande les motifs de l'ajournement ou du rejet.

En cas d'ajournement, le délai ne pourra jamais être prolongé de plus de quinze jours.

En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, la demande est réputée avoir été rejetée.

Article 12

Lorsque la demande de publicité porte sur un document administratif d'une autorité administrative régionale incluant une oeuvre protégée par le droit d'auteur, l'autorisation de l'auteur ou de la personne à laquelle les droits de celui-ci ont été transmis n'est pas requise pour autoriser sur place la consultation du document ou pour fournir des explications à son propos.

Une communication sous forme de copie d'une oeuvre protégée par le droit d'auteur n'est permise que moyennant l'autorisation préalable de l'auteur ou de la personne à laquelle les droits de celui-ci ont été transmis.

Dans tous les cas, l'autorité spécifie que l'oeuvre est protégée par le droit d'auteur.

Artikel 13

De in toepassing van deze ordonnantie verkregen bestuursdocumenten mogen niet worden verspreid of worden gebruikt voor commerciële doeleinden.

Artikel 14

Het ontvangen van een afschrift van een bestuursdocument kan worden onderworpen aan het betalen van een vergoeding die de kostprijs niet mag overtreffen en waarvan de Regering het bedrag vaststelt.

HOOFDSTUK IV
Procédures

AFDELING 1*Verbetering van onjuiste of onvolledige gegevens**Artikel 15*

Wanneer een persoon aantoont dat een bestuursdocument van een gewestelijke administratieve overheid onjuiste of onvolledige gegevens bevat die hem betreffen, is deze overheid ertoe gehouden de nodige verbeteringen aan te brengen zonder dat het de betrokkene iets kost.

De verbetering geschiedt op schriftelijke aanvraag, onverminderd de toepassing van een door of krachtens de wet voorgeschreven procedure.

Artikel 16

De gewestelijke administratieve overheid die niet onmiddellijk op een aanvraag om verbetering kan ingaan of ze afwijst, geeft binnen zestig dagen na ontvangst van de aanvraag aan de verzoeker kennis van de redenen van het uitstel of de afwijzing.

In geval van uitstel kan de termijn niet met meer dan dertig dagen worden verlengd. Bij ontstentenis van kennisgeving binnen de gestelde termijn, wordt de aanvraag geacht te zijn afgewezen.

Artikel 17

Wanneer de vraag is gericht tot een gewestelijke administratieve overheid die niet bevoegd is om de verbeteringen aan te brengen, stelt deze de verzoeker daarvan onverwijld in kennis en deelt hem de benaming en het adres mee van de overheid die naar haar informatie daartoe bevoegd is.

Article 13

Les documents administratifs obtenus en application de la présente ordonnance ne peuvent être diffusés ni utilisés à des fins commerciales.

Article 14

La réception d'une copie d'un document administratif peut être soumise au paiement d'une rétribution qui ne peut excéder le prix coûtant et dont le montant est fixé par le Gouvernement.

CHAPITRE IV
Procédures

SECTION 1ère*Correction d'informations inexactes ou incomplètes**Article 15*

Lorsqu'une personne démontre qu'un document administratif émanant d'une autorité administrative régionale comporte des informations inexactes ou incomplètes, cette autorité est tenue d'apporter les corrections requises à la demande écrite de l'intéressé et sans frais pour ce dernier.

La rectification s'opère sur demande écrite sans préjudice de l'application d'une procédure prescrite par ou en vertu de la loi.

Article 16

L'autorité administrative régionale qui ne peut pas réserver une suite immédiate à une demande de rectification ou qui la rejette communique dans un délai de soixante jours de la réception de la demande les motifs d'ajournement ou de rejet.

En cas d'ajournement, le délai ne pourra jamais être prolongé de plus de trente jours. En cas d'absence de communication dans le délai prescrit, la demande est réputée avoir été rejetée.

Article 17

Lorsque la demande de correction d'un document administratif est adressée à une autorité administrative régionale qui n'est pas compétente, celle-ci en informe immédiatement le demandeur et lui communique la dénomination et l'adresse de l'autorité qui, selon ses informations, est compétente pour le faire.

AFDELING 2

*Gewestelijke Beroepscommissie**Artikel 18*

Er wordt een Gewestelijke Beroepscommissie opgericht. De Regering bepaalt de samenstelling en de werkwijze van de Commissie.

Artikel 19

§ 1. – De verzoeker kan bij aangetekende brief beroep instellen bij de Commissie tegen een beslissing van een gewestelijke administratieve overheid die de openbaarmaking of de verbetering van een bestuursdocument toestaat of weigert, of tegen de stilzwijgende weigering door het verstrijken van de wettelijke termijn waarbinnen de beslissing moest worden genomen.

Het beroep moet worden ingediend binnen een termijn van dertig dagen ingaande, naargelang het geval, de dag volgend op het versturen van de beslissing of de dag volgend op het verstrijken van de termijn waarbinnen een beslissing moest worden genomen.

§ 2. – De Commissie spreekt zich uit binnen een termijn van vijftig dagen ingaande de dag na het indienen van het beroep. Het besluit houdende inwilliging of verwerping van het beroep wordt uiterlijk de laatste dag van deze termijn naar de betrokken partijen verstuurd.

Wanneer de Commissie het beroep inwilligt, staat zij de door de gewestelijke administratieve overheid geweigerde openbaarmaking of verbetering toe.

Indien de Commissie zich moet uitspreken over een beroep tegen de uitdrukkelijke of stilzwijgende weigering van een aanvraag tot openbaarmaking van een bestuursdocument en zij binnen de voormelde termijn van vijftig dagen geen besluit naar de betrokkenen heeft verstuurd, wordt het beroep geacht te zijn verworpen ingeval de gewestelijke administratieve overheid de openbaarmaking uitdrukkelijk heeft geweigerd, en te zijn ingewilligd in geval de openbaarmaking stilzwijgend werd geweigerd.

Indien de Commissie zich moet uitspreken over een beroep tegen de uitdrukkelijke of stilzwijgende weigering van een aanvraag om verbetering van een bestuursdocument en zij binnen de voormelde termijn van vijftig dagen geen besluit naar de betrokkenen heeft verstuurd, wordt het beroep in alle gevallen geacht te zijn verworpen.

§ 3. – De Commissie kan, wanneer zij wordt gevat, alle bestuursdocumenten ter plaatse inzien of ze opvragen bij de betrokken gewestelijke administratieve overheid.

De Commissie kan alle betrokken partijen horen en de personeelsleden van de gewestelijke administratieve overheid om bijkomende inlichtingen verzoeken.

SECTION 2

*Commission régionale de recours**Article 18*

Une Commission régionale de recours est créée. Le Gouvernement détermine la composition et le fonctionnement de la Commission.

Article 19

§ 1er. – Un recours peut être introduit par le demandeur par lettre recommandée auprès de la Commission contre une décision d'une autorité administrative régionale qui permet ou refuse la publicité ou la correction d'un document administratif ou contre un refus implicite lorsque le délai légal dans lequel une décision doit être prise est écoulé.

Le recours doit être introduit dans un délai de trente jours qui prend cours selon le cas, le jour qui suit l'envoi de la décision ou le jour qui suit l'écoulement du délai dans lequel une décision aurait dû être prise.

§ 2. – La Commission se prononce dans un délai de cinquante jours qui prend cours le lendemain du jour de l'introduction du recours. La décision d'acceptation ou de rejet du recours est envoyée aux parties concernées au plus tard le dernier jour du délai précité.

Lorsque la Commission fait droit au recours, elle permet la publicité ou la correction qui avait été refusée par l'autorité administrative régionale.

Si la Commission doit se prononcer sur un recours contre un refus explicite ou implicite d'une demande de publicité d'un document administratif et qu'elle n'a pas communiqué sa décision aux intéressés dans le délai prescrit de cinquante jours, le recours est supposé être rejeté dans le cas où l'autorité administrative régionale a explicitement refusé la publicité et être accepté dans le cas où la publicité a été implicitement refusée.

Si la Commission doit se prononcer sur un recours contre un refus explicite ou implicite d'une demande de correction d'un document administratif et si elle n'a pas communiqué sa décision dans le délai prescrit de cinquante jours, le recours est, dans tous les cas, censé être rejeté.

§ 3. – La Commission peut, quand elle est saisie, consulter tous les documents administratifs sur place ou les demander à l'autorité administrative concernée.

La Commission peut entendre toutes les parties concernées et les membres du personnel de l'autorité administrative régionale afin de requérir des informations complémentaires.

Artikel 20

De Commissie kan op eigen initiatief advies verstrekken over de algemene toepassing van de ordonnantie. Zij kan aan de Regering voorstellen doen in verband met de toepassing en de eventuele herziening van deze ordonnantie.

De Commissie kan eveneens worden geraadpleegd door een administratieve overheid.

HOOFDSTUK V
Slotbepalingen

Artikel 21

Deze ordonnantie doet geen afbreuk aan de wetgevende bepalingen die in een ruimere openbaarheid van bestuur voorzien.

Artikel 22

Deze ordonnantie heeft uitwerking met ingang van 1 januari 1995.

Brussel, 8 december 1994.

De Minister-Voorzitter,

Charles PICQUE

De Minister van Financiën, Begroting, Openbaar Ambt en Externe Betrekkingen,

Jos CHABERT

De Minister van Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid,

Didier GOSUIN

De Minister van Economie,

Rufin GRIJP

De Minister van Openbare Werken, Verkeer, Vernieuwing van Afgedankte Bedrijfsruimten en Volksgezondheid,

Dominique HARMEL

Article 20

La Commission peut, d'initiative, émettre des avis sur l'application générale de l'ordonnance. Elle peut soumettre au Gouvernement des propositions relatives à son application et sa révision éventuelle.

La Commission peut également être consultée par une autorité administrative.

CHAPITRE V
Dispositions finales

Article 21

La présente ordonnance ne préjudicie pas aux dispositions législatives qui prévoient une publicité plus étendue de l'administration.

Article 22

La présente ordonnance produit ses effets le 1er janvier 1995.

Bruxelles, le 8 décembre 1994.

Le Ministre-Président,

Charles PICQUE

Le Ministre des Finances, du Budget, de la Fonction publique et des Relations extérieures,

Jos CHABERT

Le Ministre du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau,

Didier GOSUIN

Le Ministre de l'Economie,

Rufin GRIJP

Le Ministre des Travaux publics, des Communications, de la Rénovation des Sites d'activité économique désaffectés et de la Santé,

Dominique HARMEL